

NEAIZMIRSTIET

ABONĒT

«NOVADNIEKU»

oktobrim un pārējiem
šī gada mēnešiem.

Prelātu
Julijanu
Začestu
godinot

4. lappusē

Lauksaimnieki
piedzēzes
braucienā
uz Baltkrieviju

6. lappusē

Latvijas
Tautas
frontei — 25

7. lappusē

Līvānos, iegrušot lielai smilšu kaudzei, iet bojā bērns

Par sestdien, 5. oktobri, notikušo smilšu kaudzes nogruvumu Līvānos, kur tika aprakti un savainoti divi, bet bojā gāja viens zēns, sākts kriminālprocess, ziņo LETA. Bērni spēlējušies pie aptuveni piecus metrus augstas kaudzes, kur tikuši veikti arī rakšanas darbi.

Pēc VUGD rīcībā esošās informācijas, smilšu kaudzē spēlējušies septiņi astoņus līdz 11 gadus veci bērni, kad pēkšņi smilšu krāvums nobrucis, aptuveni trīs bērni. Pēc Valsts policijas (VP) sniegtās informācijas, jaunākais no cietušajiem bērniem bijis sešus gadus vecs.

Divi bērni tikuši atrakti vēl pirms VUGD ierašanās, trešo izraka glābēji, taču mediķi konstatēja 2001. gadā dzimušā bērna nāvi. Zēns audzis piecu bērnu

ģimenē, mācījies Jersikas pamatskolā.

Kā pastāstīja Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta (NMPD) komunikācijas nodaļas vadītāja Ilze Bukša, pēc negadījuma abi bērni nogādāti slimnīcā. Negadījumā cietušajam desmit gadus vecajam zēnam konstatēta muguras trauma, bet sešus gadus vecajam zēnam — kājas trauma.

VUGD Līvānu iecirkņi pastāstīja, ka negadījums noticis uz vecā dzelzceļa uzbērums, no kurienes ņemtas smiltis būvniecībai vai ceļu remontam. Vieta, no kurienes ņemtas smiltis, nav bijusi norobežota.

Līvānu novada dome smilšu nogruvumā bojāgājušā zēna tuviniekiem sniegs psiholoģisku un materiālu palīdzību, informēja novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Ginta Kraukle. Ar ģimeni, kuras dēls gāja bojā smilšu nogruvumā, jau ir sazi-

nājusies bāriņtiesa un māte kopā ar bērniem ir nogādāta krīzes centrā Jēkabpilī, sacīja Ginta Kraukle.

Par notikušo smilšu nogruvumu, kur tika savainoti divi, bet bojā gāja viens zēns, sākts kriminālprocess, informēja Valsts policijas (VP) Latgales reģiona pārvaldes inspektore Anastasija Laizāne. Kriminālprocess sākts pēc Krimināllikuma XIII nodaļas — noziedzīgiem nodarījumi pret personas veselību.

Ginta Kraukle stāstīja, ka sākotnēji uzbērums piederējis Līvānu stikla fabrikai, bet pēc tā bankrota administrators to izsolē pārdevis privātpersonām. Pašlaik būvvalde neesot izdevusi atļaujas smilšu ņemšanai no minētā uzbērums. Ļoti iespējams, ka pie uzbērums nonākšanas tādā stāvoklī, kas varēja novest pie nogruvuma, vainojami nesankcionēti smilšu ņēmēji vai arī paši bērni, kuri spēlējoties varēja to padarīt nestabilu.

ZIŅAS

192 pasaules valstīs trešdien atzīmē Pasaules pasta dienu

Pasaules Pasta savienības 192 dalībvalstīs, arī Latvijā, trešdien, 9. oktobrī 44. reizi atzīmēs Pasaules pasta dienu. Šajā datumā tālajā 1874. gadā dibināta Pasaules pasta savienība, kas ir otra vecākā starptautiskā organizācija pasaulē un kuras mītne atrodas Šveices galvaspilsētā Bernē. Pasaules pasta savienības dalībvalstu pasta iestādēs strādā aptuveni 5,5 miljoni darbinieku. Katru dienu vairāk nekā 600 000 pasta nodaļās visā pasaulē tiek apkalpots miljards klientu, un katru gadu tiek apstrādāti vairāk nekā 438 miljardi vēstuļu un seši miljardi paku. Pasta organizācijas visā pasaulē piedāvā plaša spektra elektroniskos, finanšu un loģistikas pakalpojumus.

“Novadnieka” redakcijas kolektīvs izsaka sirsnīgu pateicību Aglonas, Līvānu, Preiļu, Riebiņu Vārkavas novadā strādājošiem pastniekiem par laikraksta nogādāšanu abonentiem un palīdzību tā abonēšanā. Lai jums stūpra veselība, izturība, sapratne no klientiem, siltums un mīlestība mājās!

Oktoobra nogalē sāksies platību maksājumu avansu izmaksa

Lauku atbalsta dienests (LAD) no šī gada oktobra otrās puses uzsāks platību maksājumu avansu izmaksu lauksaimniekiem, ziņo LAD Klientu daļa.

Oktoobra pēdējā nedēļā tiks uzsākti avansa maksājumi lauksaimniekiem mazāk labvēlīgo apvidu atbalstam (MLA), bet novembrī tiks uzsākta vienotā platību maksājuma un bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta (BLA) avansu izmaksa.

LAD ir sagatavojis platību maksājumu grafiku līdz 2013. gada beigām, to var apskatīt LAD mājaslapā www.lad.gov.lv.

Saskaņā ar normatīvajos aktos noteikto atbalsta izmaksas kārtību avansa maksājumus veic par pieteikumiem, kuriem ir pabeigtas visas administratīvās un fiziskās kontroles. Līdz ar to pieteikumu administrēšanas laiku būtiski ietekmē lauksaimnieku precizitāte, deklarējot apsaimniekotās platības, un gadījumos, kad tiek konstatētas neprecizitātes, to atrisināšana.

Lēmumu par 2013. gada platību maksājumu piešķiršanu pieņems un to izmaksu LAD veiks līdz 2014. gada 30. jūnijam.

● REKLĀMA

20 gadus kopā ar Jums!

LAFIKO.LV

AIZDEVUMI PENSIONĀRIEM

Preiļos, Raiņa bulvāri 21, 7. kab.
(otrdienās no 9:00-14:00)

tāl. 65320077, 65421026,
26773714

Aizņemies arī pie sava pastnieka!
Info pa tālr. 67316047

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Tikai 33% Latvijas iedzīvotāju ir finanšu iekrājumi

Trešajai daļai jeb 33% Latvijas ekonomiski aktīvo iedzīvotāju vecumā no 18 līdz 55 gadiem ir finanšu iekrājumi, atklāj pētījumu aģentūras TNS sadarbībā ar telekompāniju LNT septembra beigās veiktais pētījums. Salīdzinoši biežāk iekrājumus ir izveidojuši vadītāji, augsta līmeņa speciālisti un iedzīvotāji ar salīdzinoši augstiem ienākumiem. Tomēr lielākajai daļai jeb 67% Latvijas ekonomiski aktīvo iedzīvotāju nav finanšu iekrājumu. Salīdzinoši biežāk starp šādu atbildi sniegušajiem ir sievietes, strādnieki, iedzīvotāji ar zemiem un vidējiem ienākumiem. No tiem Latvijas ekonomiski aktīvajiem iedzīvotājiem vecumā no 18 līdz 55 gadiem, kuriem ir finanšu iekrājumi, 13% iedzīvotāju iekrājumi ir apmērā līdz 100 latiem. Salīdzinoši biežāk finanšu iekrājumi šādā apmērā ir iedzīvotājiem vecumā no 18 līdz 29 gadiem. 26% iedzīvotāju ar finanšu iekrājumiem tie ir apmērā no 40 līdz 500 latiem, un 19% iedzīvotāju — apmērā no 501 līdz 1000 latiem. 42% iedzīvotāju finanšu iekrājumi ir apmērā no 1001 lata un vairāk. Biežāk finanšu iekrājumi virs 1000 latiem ir iedzīvotājiem vecumā no 40 līdz 55 gadiem, kā arī vadītājiem un augstākā līmeņa speciālistiem. Aptauju pētījumu aģentūra TNS veica sadarbībā ar telekompāniju LNT laikā no 2013. gada 24. septembra līdz 26. septembrim, ar interneta starpniecību visā Latvijā aptaujājot 1000 Latvijas ekonomiski aktīvos iedzīvotājus vecumā no 18 līdz 55 gadiem.

Naudas trūkuma dēļ eksprezidente pie jauna limuzīna pagaidām netiks

Naudas trūkuma dēļ eksprezidente Vairai Vīķei-Freibergai jauns limuzīns pagaidām netiks iegādāts. Aizsardzības ministrijas (AM) Preses nodaļas vadītāja Dace Ankipāne aģentūrai LETA pastāstīja, ka ministrija šī gada budžeta prioritātēs iekļāva finansējumu automašīnas nomainīšanai. Budžeta apstiprināšanas gaitā šo priekšlikumu neatbalstīja, kā rezultātā Vīķei-Freibergas nodrošināšanai ar autotransportu joprojām tiek izmantota 2007. gadā ražotā automašīna Mercedes Benz. Patlaban automašīnas atlikusi bilances vērtība ir 25 680 latu. Lai arī 2014. gada budžets šonedēļ ir nonācis Saeimā, AM šajā budžetā jaunajās politikas iniciatīvās līdzekļus automašīnas iegādei nav iestrādājusi. Jau ziņots, ka pērn pavasarī "sanikojās" Vīķei-Freibergas limuzīns Mercedes Benz S500, kurš gan pirms mēneša jau bija salabots, un bijusi valsts pirmā amatpersona patlaban arī ar šo automašīnu pārvietojas. Vīķei-Freiberga vēstulē aizsardzības ministram Artim Pabrikam (Vienotība) bija lūgusi izvērtēt valsts piešķirtās automašīnas nepieņemamo tehnisko stāvokli, jo auto vairāk nekā divas trešdaļas no laika atrodas labošanas servīsā.

"Aldaris" ražošanu daļēji pārceļ uz Lietuvu un Igauniju

Koncentrējoties uz ekskluzīvo šķirņu brūvēšanu, alus ražošana plastmasas pudelēs (PET) no Latvijas alus darītavas "Aldaris" turpmāk tiek pārcelta uz "Carlsberg" grupas meitasuzņēmumiem Lietuvā un Igaunijā, biznesa portālu "Nozare.lv" informēja uzņēmuma valdes priekšsēdētājs Veli Pekka Tennila. Saistībā ar ražošanas sašaurināšanu AS "Aldaris" atlaids 59 darbiniekus, kuriem dažādās atbalsta programmās un kompensācijās tiks izmaksāts kopumā vairāk nekā viens miljons latu. Rīgā strādās apmēram 200 cilvēku un tiek plānots brūvēt tikai augstas pievienotās vērtības alus šķirnes.

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),

65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

žurnālistiem — 65307058, mob. t. 22079178.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

No visiem steidzamajiem darbiem paši neatliekamākie ir mīlestības darbi. Novēlot tos - var nozīmēt nekad vairs nepaņemt.

U.Bisenieks

Starptautiskajai putras dienai veltīta nedēļa Latvijā

AS "Rīgas Dzirnavnīeks" kopā ar partneriem no 7. līdz 13. oktobrim Starptautiskajai putras dienai veltīta nedēļā rīko dažādus pasākumus, kuru mērķis ir radīt jaunas putras ēšanas tradīcijas un popularizēt putras kā mūsdienīgu ēdienu, tādā veidā mainot sabiedrības uzskatus par putru kā vienkāršīgu un nepievilcīgu ēdienu, kas bieži vien ir šķērslis, kāpēc daļa ģimeņu tās reti izvēlas uzturā. Starptautiskā Putras diena visā pasaulē tiek svinēta 10. oktobrī.

No 7. līdz 13. oktobrim labākajos Latvijā restorānos notiks putras nedēļa, kuras ietvaros ikviens varēs nogaršot interesantas un gardas graudaugu putras, kā arī citus graudaugu ēdienus. Putras nedēļā ar dažādām šefpavāra speciāli izstrādātām graudaugu ēdienu receptēm piedalās restorāni Benjamiņš, Burkāns, Fazenda, Neiburgs, Olive, Teātra Bārs, Garāža, C.U.T., Esplanāde, Piramīda un Berga Bazāra tirdziņš.

10. oktobrī Starptautiskajā Putras dienā Latvijas skolās notiks vērienīga akcija — Putras dienas čempionāts "Kļūsti stiprs un drosmīgs kā Herkules". Šis ir gala pasākums vērienīgajai Putras programmai skolās, kas ir veltīta bērnu izglītošanai par putru veselīgumu, tādējādi aicinot tos veselīgu našķu vietā izvēlēties sārtīgu un veselīgu maltīti. Programmas ietvaros jau no septembra speciālās Putras stundās 1.-4. klašu skolēniem kopā ar profesoru Graudu un Pūcēnu bija iespēja uzzināt, kāpēc graudaugi ir viena no svarīgākajām produktu grupām uzturā.

Savukārt gatavojoties Putras dienai, 9. oktobrī bērni atvērs Putras restorānu, un uz pāris stundām restorāns Fazenda pārtaps par Putras vēstniecību, kurā 4. klases bērni mācīs par putru veselīgumu un cienās ar šefpavāru kopā pagatavotajām gardajām biežputrām un graudaugu ēdieniem.

Par godu putras dienai oktobrī AS "Rīgas Dzirnavnīeks" Latvijas skolu pirmklasniekiem dāvina putras.

Putras nedēļā ir iesaistījušās arī skolu ēdnīcas, kas Starptautiskajā Putras dienā nodrošinās bērnus ar veselīgām putrām.

Projekta Putras programma 2013 iniciatori ir AS "Rīgas Dzirnavnīeks" sadarbībā ar Veselības ministriju, Slimību profilakses un kontroles centru (SPKC) un Valsts izglītības satura centru (VISC).

Bērniem māca, cik veselīgas putras

Putras popularizēšanas pasākumi notiks arī vietējās skolās. Preiļu 1. pamatskolas direktore vietniece audzināšanas darbā sākumskolā Ilze Broka pavēstīja, ka 10. oktobrī 3. — 4. klašu skolēniem paredzēta tikšanās ar spēkavīru Arti Plivdu, bet 1. — 2. klases skolēniem — ar kādu no vietējiem ievērojamiem sportistiem. Abi ciemiņi stāstīs, kāda nozīme fiziskajā attīstībā un veselīga dzīves veida ieviešanā ir graudaugu ēdieniem — putrām. Pirmklasnieki saņems akciju sabiedrības «Rīgas dzirnavnīeks» dāvinātās putras paciņas un prezentācijas materiālus. Ilze Broka arī pastāstīja, ka skolas ēdnīcā pa laikam tiek piedāvātas biežpu-

tras — griķu, mannas un citas.

Starptautiskajai putras dienai veltītajā nedēļā aktīvi iesaistījusies Preiļu 2. vidusskolas 2. klase kopā ar savu audzinātāju Ludmilu Martinovu. Skolotāja pastāstīja, ka skolēni jau pirms divām nedēļām, izmantojot interaktīvo tāfeli, iepazīstināti ar putras nedēļas programmu. Pēc tam bērni vizuāli apskatījuši un salīdzinājuši dažādu graudaugu putrāimus, tos nogaršojusi. Vienā no klases stundām uzzinājuši, kādus 12 varoņdarbus veicis stiprinieks Herkules, bet citā nodarbībā pārrunājuši, kādi varoņdarbi pa spēkam būtu bērniem, ja dūšīgi ēstu veselīgas putras, un cik daudz graudaugos ir minerālvielu un citu derīgu vielu, kas pozitīvi ietekmē gan smadzeņu, gan muskuļu attīstību. Putras nedēļas aktivitātēs iesaistījušies arī skolēnu vecāki. Cetras mammas apņēmušās uzvarēt dažāda veida putras, katru dienu citu. Otrdien galdā tika celta auzu pārslu biežputra, ko var bagātināt ar dažādām piedevām — āboliem, riekstiem, medu un citām.

Putras dienā — 10. oktobrī otrklasnieki ar sagatavoto prezentāciju par veselīgo ēdienu — putru dosies pie pirmklasniekiem. Ludmila Martinova pastāstīja, ka Starptautiskās putras nedēļas organizatori atsūtījuši arī diplomu paraugus, lai varētu sagatavot diplomus, ko pasniegt putras nedēļas dalībniekiem.

Arī es pati paplašināju savu zināšanu loku par putru veselīgo ietekmi uz organismu un esmu sākusi biežāk savā ēdienkartē iekļaut putras, sevišķi brokastīs, sacīja skolotāja.

L.Rancāne

Talkas dienā sakopti Preiļu parka dīķi un kanāli

Igaunijas — Latvijas — Krievijas pārrobežu sadarbības programmas kopīga projekta «Aqua Life» ietvaros desmit pašvaldībās Latvijā un Krievijā atbilstoši projekta nosacījumiem — vienlaicīgi visās desmit pašvaldībās — 5. oktobrī norisinājās ūdenstilpņu sakopšanas talkas. Riebiņos, Dagdā, Preiļos, Ilūkstē, Līvānos, Višķos, kā arī projekta partneru pilsētās Krievijā — Sebežā, Pečoros, Pitalovā un Pleskāva talka sākās pulksten 10.00.

Talkas brīvprātīgā dalībniece, Preiļu Valsts ģimnāzijas 1. D kursa audzēkne Airita Erte «Novadniekam» pastāstīja par veikumu Preiļu parka dīķu un kanālu sakopšanā. Jau pulksten 10.00 sākusies talcinieku reģistrācija. Dienas laikā kopumā reģistrēti 91 talcinieki. Talkai nepieciešamais inventārs — atstarorāji, cimdi, grābekļi, lāpstas, ķēras un motorzāģi tika nodrošināti. Diena bija saulaina un labvēlīga darbam.

Talkas galvenie uzdevumi bija dīķa attīrīšanas darbi pie slūžām un pie Preiļu 2. vidusskolas, parka kanālu sakopšana, bīstamo koku izzāģēšana, lapu grābšana un jaunās slēpošanas

● Preiļu parka dīķu un kanālu sakopšanas darbos čakli strādāja daudzi talcinieki.

trases sagatavošana ziemai sezonai. Talkotāji, citīgi strādājot, attīrīja parka dīķi un kanālu krastus no zariem, atkritumiem un lapām. Laiks strādājot paskrēja nemanot, un visi tika aicināti pusdienās pie Preiļu estrādes, kur Zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons talciniekiem bija sagatavojis gardu zupu un putru. Pēc tam varēja panašoties ar pīrādžiem, cepumiem un

šokolādi, piedzerot karstu tēju.

Lai talka izdotos, bija nepieciešama liela uzņēmība, laba darba organizācija, un par to jāpateicas projekta organizatorēm: Zentai Igoļņecai, Aleksandrai Jonānei, Inesei Matisānei un Ligai Upeniecei. Kopīgi čakli strādājot, sakopts un padarīts skaistāks Preiļu pilsētas parks.

Sagatavoja L.Rancāne

Jaundzimušie novadā jau otro gadu saņem senioru aditus zābaciņus

2. oktobrī Līvānu novada dzimtsarakstu nodaļa saņēma biedrības «Baltā māja» senioru sarūpētu dāvanu — 63 pašu rokām aditus zābaciņus jaundzimušajiem ar vēlējumu «Mazais, audz stiprs, vesels un laimīgs!»

Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa informēja, ka biedrība «Baltā māja» jau otro gadu organizēja šādu akciju, kuras laikā vecās paaudzes aditājas ada zābaciņus jaundzimušajiem un tos pēc tam nodod dzimtsarakstu nodaļā. Reģistrējot jaundzimušo, katra mazulīša vecāki saņem šo silto dāvanu.

Šogad akcijai atsauca 16 novada rokdarbnieces — Leontīna Siņičina, Vita Lukašova, Elizabete Cimare, Skaidrīte Mežāka, Marija Pudže, Marina Ivanova, Bernadete Platece, Valentīna Lācare, Eleonora Jakovele, Līvija Otsone, Aina Gaile, Elza Lapiņa, Ligija Ošāne, Anna Kūka, Agnese Veigure, Valentīna Mukāne.

Mīkstas, dažādu košu krāsu dzijas aditājām sagādāja biedrība. Aditājas stāsta, ka dažas šādu smalku darbiņu darināja pirmo reizi, citas gan bija jau pieredzējušas un vienu zābaciņu pāri spēja uzadīt vienā vakarā. Katrā zābaciņu pāri ieaditas arī siltas domas un vēlējums — kaut Līvānos mazulīšu dzimtu vairāk. Šī vēlēšanās daļēji

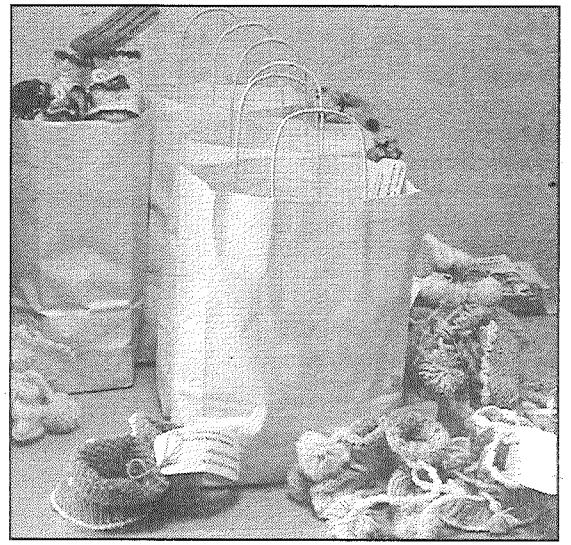

● Biedrības «Baltā māja» aditājas ar saviem dāvinājumiem ieradusās novada dzimtsarakstu nodaļā.

ir jau piepildījusies, saka Līvānu dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Marija Pastare. Šī gada deviņos mēnešos Līvānu novadā reģistrēti 78 jaundzimušie, kas ir vairāk nekā visa pagājušā gada laikā. Tā ir pozitīva tendence, kaut arī no novada budžeta prasījās papildus izdevumus. Pagājušajā nedēļā notika domes ārkārtas sēde, kurā viens no steidzami izskatāmiem jautājumiem bija papildus līdzekļu piešķiršana pabalstu izmaksām sakarā ar bērna piedzimšanu. Savukārt Inguna Badune, biedrības «Baltā māja» direktore, stāstīja, ka pērn vairāk dzimuši puikas un zilas

krāsas zābaciņu aprūcies. Viņa arī aicina šajā akcijā iesaistīties jaunas aditājas, jo jāada vairāk zābaciņu. Bez tam tiek aicināti arī sponsori, kas varētu palīdzēt sagādāt dziju.

Kā pozitīvs aspekts dzimstības veicināšanai ir tas, ka Līvānos praktiski nav rindu uz bērnudārzēm, jaunajām ģimenēm rindas kārtībā ir iespēja saņemt pašvaldības dzīvokli. Jaundzimušo pabalsts Līvānu pašvaldībā ir 100 latī. Ik gadus tiek rīkoti arī īpaši Bēbišu svētki. Atbalstot ģimenes, Līvānu novada dome nodrošina brīvpusdienas visiem bērniem, sākot no piecu

● Šādi silti, mīksti, krāsaini, ar mīlestību darināti, zābaciņi paredzēti katram Līvānu novada jaundzimušajam.

gadu vecuma līdz pat 9. klasei ieskaitot. Vienreiz gadā, pirms Lieldienām, pašvaldība maksā pabalstu arī daudz bērnu ģimenēm.

Inguna Badune, pateicoties visām čaklajām aditājām, atgādināja arī par citām «Baltās mājas» pašreizējām aktivitātēm: notiek kvilinga nodarbības, ārstnieciskā vingrošana, daudz jauna var uzzināt no lekcijām, piemēram, pirms neilga laika notika lekcija par desmit nosacijumiem labai veselībai. Bez tam ikvienam iedzīvotājam un arī pilsētas viesim vai caurbraucējam ir pieejama duša un veļas mazgātava.

NOVADA DOMES SĒDES LĒMUMI

Atļāva savienot amatus

Sēdē izskatīts Līvānu novada domes priekšsēdētāja Andra Vaivoda iesniegums ar lūgumu atļaut savienot darbu Līvānu novada domē ar darbu Latgales plānošanas reģiona attīstības padomē kā padomes loceklim. Dome pieņēma lēmumu atļaut Andrim Vaivodam savienot divus minētos amatus.

Atbalstīja malkas žāvēšanas kompleksa būvniecības ieceri

Iepazīstoties ar Līvānu būvvaldes iesniegto gala ziņojumu par publiskās apspriešanas rezultātiem par malkas žāvēšanas kompleksa «Karbons» izveidi Līvānu novada Rožupes pagastā, tika konstatēts, ka būvniecības ieceres ierosinātāja SIA «Līvānu karbons» sagatavotie malkas žāvēšanas kompleksa izveides būvniecības materiāli tikuši nodoti publiskai apspriešanai.

31. jūlijā notikusi būvniecības ieceres prezentācijas sanāksme Rožupes kultūras namā. Publiskās apspriešanas laikā tika izsniegta 101 aptaujas lapa, no kurām 48 aptaujas lapās būvniecības iecere ir atbalstīta, bet 34 — noraidīta. 19 aptaujas lapas izrādījās nederīgas.

Atbilstoši iepriekš minētajam un saskaņā ar Būvniecības likuma 12. panta pirmo daļu dome pieņēma lēmumu atbalstīt Līvānu būvvaldes gala ziņojumu par malkas žāvēšanas kompleksa izveidi un atbalstīt šī objekta būvniecības ieceri.

Par nekustamā īpašuma piespiedu nojaukšanu

Balstoties uz Līvānu novada iedzīvotājas iesniegumu, kurā viņa lūdz apsekot zemes gabalu Vecbaznīcas ielā 20, Līvānos, un rast iespēju veikt tā sakārtošanu, tika konstatēts, ka uz valsts vārda Finanšu ministrijas personā zemesgrāmatā reģistrētā zemes gabala atrodas šķūnis. Tam ir daļēji sabrukušas ārējas sienas un jumta konstrukcija, atsevišķi šķūņa būvelementi ir bistami nosvērušies virs līdzās esošās zemes gabala. Tā kā šķūnis atrodas avārijas stāvoklī un rada draudus personu drošībai un

īpašumam, to ir nepieciešams nojaukt. Ņemot vērā šos faktus, Līvānu novada dome nolēma griezties pie nekustamā īpašnieka pārvaldnieka — valsts akciju sabiedrības «Valsts nekustamie īpašumi» ar aicinājumu mēneša laikā no lēmuma stāšanās spēkā sakārtot vai nojaukt minēto šķūni, kas atrodas avārijas stāvoklī.

Atļāva iegūt smilti

Līvānu novada dome nolēma izsniegt SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguves atļauju smilts ieguvei 187,9 tūkstošu kubikmetru apjomā Līvānu novada Turku pagasta smilts atradnē «Garās priedes». Atļauja derīga līdz 2015. gada 31. decembrim.

Piešķirā līdzekļus

Sakarā ar papildus veicamajiem darbiem būvobjektā «Autoostas uzgaidāmās zāles būvniecība un sabiedriskās tualetes siltināšana Dzelzceļa ielā 21b un Dzelzceļa ielā 21a, Līvānos, Līvānu novadā» dome pieņēma lēmumu piešķirt līdzekļus 2734,46 latu apmērā, tajā skaitā 1036,10 latu papildus darbu veikšanai, 1289,38 latu krēslu iegādei un 408,98 latu autoostas izkārtnes uzstādīšanai. Savukārt Līvānu autoostas ārējās fasādes pulksteņa iegādei un uzstādīšanai nepieciešamo finansējumu apņēmieši segt vietējam uzņēmumam — SIA «Līvānu bioloģiskā rūpnīca».

Sakarā ar papildus veicamajiem darbiem objektā «Ēkas rekonstrukcija multifunkcionāla jaunatnes iniciatīvu centra izveidei» dome nolēma piešķirt līdzekļus 1712,72 latu apmērā.

Domes deputāti nolēma piešķirt līdzekļus 50 latu apmērā Līvānu bērnu un jaunatnes sporta skolas audzēknei Laurai Pastarei daļējai mācību treniņu noņemnes, kas no 6. līdz 20. oktobrim notiek Slovaikijā, izdevumu segšanai.

Izskatot Jaunsilvas pamatskolas direktores Janīnas Usāres iesniegumu, dome pieņēma lēmumu piešķirt līdzekļus 200 latu apmērā transporta izdevumu apmaksai Jaunsilvas pamatskolas skolēnu izglītojošam braucienam uz Rīgas Ūdensapgādes

muzeju un Enerģētikas muzeju. Iespēju apmeklēt muzeju skolēni saņēma balvā par veiksmīgu dalību UNESCO rīkotajā konkursā, taču līdzekļi bija nepieciešami transporta izdevumu segšanai.

Atjaunos pašvaldības autoparku

Līvānu novada domes deputāti vienbalsīgi nobalsoja par pašvaldības autoparka atjaunošanu, kas ir nolietojies, un tā ekspluatācijas izmaksas jau kļuvušas ekonomiski neizdevīgas. Pašvaldības mikroautobusi pastāvīgi tiek noslogoti, jo to pakalpojumus par domes noteikto tarifu izmanto pašvaldības iestādes, skolas, sportisti, amatierkopas, pensionāri, nevalstiskās organizācijas un citi iedzīvotāji. Domes priekšsēdētājs jau desmit gadus brauc ar vienu un to pašu automašīnu, kas savulaik iegādāta mazlietota, savukārt izpildītājam pašvaldības autotransporta pastāvīgā lietošanā nav vispār. Arī transporta remonta izmaksas arvien pieaug. Šajā sakarībā dome nolēma izsludināt iepirkumu, lai iegādātos vidējās klases vieglo automašīnu, kā arī autobusu ar 19 pasažieru vietām un astoņvietīgu mikroautobusu.

Līvānu novada dome šim mērķim plāno ņemt aizdevumu, ko pašvaldībām piedāvā valsts, un ko Līvānu novada dome līdz šim nav izmantojusi, piemērojot pašvaldībām īpaši zemu procentu likmi — vienu procentu.

Izveido papildus amata vienību mūzikas un mākslas skolā

Balstoties uz Jēkaba Graubiņa Līvānu mūzikas un mākslas skolas direktora Gunāra Luriņa iesniegumu un informāciju par skolēnu skaita pieaugumu mūzikas un mākslas skolā šajā mācību gadā, dome nolēma skolā izveidot papildus amata vienību «profesionālās ievirzes skolotājs». Amata vienībai noteikta likme 0,66 procentu apmērā un atalgojums atbilstoši pedagogu tarifkacijai.

Iznomāja telpas

Deputāti pieņēma lēmumu noslēgt telpu nomas līgumu ar ģimenes ārsti Anitu Baumanī par telpu nomu 58,5 kvadrātmetru platībā Rožupes pagasta pārvaldes ēkā Rožupē, Skolas ielā 7 — 8. Līgums tiks noslēgts uz pieciem gadiem, nosakot nomas maksu mēnesī — viens lats un PVN 21 procenta apmērā par iznomātajām telpām.

Dome nolēma atļaut Līvānu 2. vidusskolai iznomāt uzņēmumam «Paula 3» bufetes ierīkošanai telpas 30,2 kvadrātmetru platībā Līvānu 2. vidusskolas ēkā Līvānos, Rīgas ielā 113/117. Telpas izīrētas līdz 2014. gada 31. maijam, nosakot nomas maksu mēnesī par vienu kvadrātmetru — divi latī un PVN, kā arī maksu par elektrību atbilstoši skaitītāja rādītājiem.

Sēdē pieņemts lēmums atļaut Līvānu 1. vidusskolai iznomāt uzņēmumam «LOTOSS LAND» kafejnīcas ierīkošanai telpu 17 kvadrātmetru platībā Līvānu 1. vidusskolas ēkā Rīgas ielā 101. Telpas iznomātas līdz 2014. gada 31. maijam. Noteikta nomas maksa par vienu kvadrātmetru — divi latī mēnesī un PVN, kā arī maksa par elektrību atbilstoši skaitītāja rādītājiem.

Izskatīta biedrības «Baltā māja» vēstule par nepieciešamību pagarināt telpu Zaļā ielā 10 — 16 nomas līgumu sakarā ar piešķirto finansējumu projekta «Atbalsts biedrības «Baltā māja» darbībai līdzdalības demokrātijas stiprināšanai Latgales reģionā» īstenošanu, kura ietvaros paredzēts veikt dienas aprūpes centra telpu kosmētisko remontu. Dome nolēma atļaut SIA «Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība» slēgt nomas līgumu ar biedrību «Baltā māja» līdz 2020. gadam.

Dome nolēma atļaut Līvānu 2. vidusskolai iznomāt SIA «Ž — Light» sporta zāli Līvānu 2. vidusskolas ēkā Rīgas ielā 113/117 sporta aktivitātēm. Līgums noslēgts no 1. oktobra līdz 2014. gada 30. aprīlim pēc saskaņota grafika, nosakot nomas maksu septiņi latī un PVN par vienu stundu (60 minūtes).

Līvānos atklāj ceļojošo izstādi prelāta Julijana Začesta simtgadei

● Julijans Začests kurina krāsni savā mājoklī, kur aiz sienas dzīvoja čekas aģents jeb "sargeņģelis", kā prelāts raksta savās atmiņās.

Visu oktobri Līvānu Romas katoļu baznīcā būs skatāma katoļu garīdznieka, prelāta Julijana Začesta simtgadei veltīta izstāde, kuras autori ir līvāniešu Skrebeļu ģimene, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa.

Izstādes ekspozīciju "Julijanam Začestam 100" atklāja aizvadītajā sestdienā, 28. septembrī ar īpašu atceres dievkalpojumu par godu prelātam J. Začestam, kurš Līvānu draudzē nokalpoja lielu sava mūža daļu – 40 gadus. Dievkalpojuma laikā, ko vadīja priesteris Juris Zarāns, ticīgajiem bija iespēja noklausīties Julijana Začesta sprediķa ierakstu, kurā prelāts aicina ikdienā būt stipriem savā ticībā un apliecināt to ne tikai vārdos, bet arī darbos.

Izstāde, kurā apkopots plašs fotogrāfiju un dokumentālo faktu kopums, ir līvāniešu Skrebeļu ģimenes veikums. Viņi atklāšanā iepazīstināja ar izstādes tapšanas

gaitu. Savukārt Julijana Začesta garīgais skolnieks, Krustpils draudzes priesteris Viktors Naglis dalījās savās atmiņās par prelātu un pasniedza tagadējam Līvānu draudzes ganam Jurim Zarānam simbolisku dāvanu – savulaik viņam dāvāto prelāta Julijana Začesta svētās mises bikēri. Ekspozīcija piedāvā ielūkoties tautā iemīļotā, sirsnīgā un atsaucīgā Līvānu draudzes prāvesta nebūt ne vienkāršajā dzīves gājumā.

J. Začests dzimis 1913. gada 20. decembrī Ludzas apkaimē. 1938. gadā Rīgā, Sv. Jēkaba katedrālē iesvētīts par priesteri. Kalpojis gan Rīgā, gan dažādās Latgales draudzēs. 1945. gadā Rīgā viņu arestēja par pretpadomju agitāciju un turpmākie trīs gadi bija jāpavada ieslodzījumā. Pēc atbrīvošanas atsākās kalpošana dažādās draudzēs, līdz 1964. gadā viņš tika nosūtīts uz vienu no tā laika lielākajām katoļu draudzēm Latvijā – Līvāniem. Vēl pirms tam, no 1960. gada līdz 1962.

● Par izstādes ideju un tās tapšanas gaitu atklāšanā stāsta izstādes autors, Skrebeļu ģimenes pārstāvis Juris Skrebelis. Aiz viņa pa labi (sēž) Līvānu Romas katoļu draudzes priesteris Juris Zarāns.

gadam, prelāts J. Začests bija Rīgas metropolijas Apustuliskais administrators.

Visus padomju gadus prelātu pavadīja padomju varas neuzticība, aizdomas un dažādi pazeļojumi. Kalpojot Līvānos, viņam bija jāpiedzīvo piespiedu nošķirtība, – prelāts nedrīkstēja tikties ar sava amata brāļiem – garīdzniekiem, nedrīkstēja izbraukt no draudzes bez čekas izsekojuma pavadības. Arī viņa dzīves vietā aiz sienas dzīvoja čekas aģents, kurš noklausās katru sarunu. Prelātam netika piešķirts nekāds transporta līdzeklis, izņemot velosipēdu, garākos izbraucienos viņš devās ar autobusu vai vilcienu. Lielā Līvānu draudze viņam bija jāapkalpo vienam pašam palīgiem. Saimniecību vadīja prelāta māmiņa. Nošķirtības gados prelāts aktīvi pievērsās Līvānu baznīcas uzlabošanas un remonta darbiem.

Prelāts bija iemīļots savā draudzē. Kā cilvēks Julijans Začests bija ļoti pieticīgs, sirsnīgs un pretnākošs. Brīvajā laikā viņa vaļasprieks bija dārkopība, īpaši sirds darbs bija rožu audzēšana.

Visi altāri Līvānu baznīcā bija pušķoti ar prelāta rožu dārzā audzētajām rozēm. Katru gadu 15. augustā, Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētkos J. Začests sūtīja rozes altāru greznošanai uz Aglonas baziliku, kā arī uz dzimto Ludzas baznīcu.

Julijans Začests kristīja, laulāja un izvadīja mūžībā vairākas līvāniešu paaudzes, no 1964. gada līdz 2004. gadam kalpojot savā draudzē. Viņš vienmēr centās saprast cilvēkus, ļoti pārdzīvoja, ja nācās kādu sarūgtināt. "Es vienmēr pateicos Dievam un priecājos, ka Līvānu draudzē varēju strādāt 40 gadus. (...) Ak, cik ļoti es gribētu, lai jūsos visos būtu stipra ticība un dedzīga Dieva un tuvākmīlestība! Es centos pēc iespējas labāk izpildīt šo pienākumu, bet apzinos, ka ne vienmēr tas man izdevās. Piedodiet man, ja kādreiz teicu bargākus pārsargājuma vārdus. (...) Lai jums būtu īsti kristīgas ģimenes, lai bērni, kurus pirmo reizi vedu pie svētajiem sakramentiem, būtu uzticīgi Dievam un Baznīcai, lai apbedītie mūžībā bauda svētlaimi, lai visiem, kas pieņem svēto

Komūniju, tā kļūtu par mūžīgās dzīves nodrošinājumu!" tā rakstīja J. Začests savā garīgajā testamentā, kas tika nolasīts viņa bērēm pie kapa Līvānos 2004. gada 25. jūnijā, kad prelātu apbedīja Līvānu baznīcas dārzā.

Pāvests Pāvils VI 1964. gada 9. decembrī viņu nominēja par "Antistītem Urbanum sev Praelatum Domesticum" – pilsētas (Romas) Augstpriesteri Galma Prelātu.

Julijans Začests kalpojis Rīgas, Naurēnu, Ruskulovas, Augstkalnes, Stoļerovas, Nidermuižas, Jasmuižas, Kalupes, Arendoles, Ciskādu, Rēzeknes un visilgāk – Līvānu draudzē.

Izstādē ir iespējams aplūkot arī priesteri baznīcas tērpus, fotogrāfijas, rokrakstus, publikācijas un dokumentālu faktu atsveļojumus. Izstāde paredzēta kā ceļojoša ekspozīcija visās tajās draudzēs, kur sava mūža laikā kalpojis J. Začests.

Izstādes dizaina autors ir līvānietis, mākslinieks Raimonds Vindulis. Izstāde iekārtota ar Līvānu novada domes līdzfinansējumu, kas iegūts, piedaloties Mazo grantu projektu konkursā 2013. gadā.

Novada stipendijai pieteikušies divreiz vairāk jauniešu nekā pērn

30. septembrī noslēdzās pieteikšanās Līvānu novada stipendijai, ko jauniešu studijām augstskolās jau desmito gadu maksā Līvānu novada uzņēmēji, bet administrē Līvānu novada pašvaldība. Šogad uz stipendiju pretendē ievērojams skaits studentu – 58. Studenti uz pārrunām tiks aicināti 10. un 11. oktobrī, informē Līvānu novada domes sabiedrisko attiecību un ārējo sakaru daļa.

Visvairāk pieteikumu saņēmus no Latvijas Lauksaimniecības universitātes (14) un no Rīgas Tehniskās universitātes (13)

studentiem. Šim augstskolām seko Latvijas Universitāte (8), Daugavpils universitāte (5), Rīgas Stradiņa universitāte (3) un Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija (2).

Pa vienam pieteikumam iesnieguši J. Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijas, Banku augstskolas, Rīgas Ekonomikas augstskolas, Latvijas Jūras akadēmijas, Rīgas Metropolijas Romas katoļu Garīgā semināra, Rīgas Medicīnas koledžas, Latvijas Kultūras akadēmijas, augstskolas "Turība", Rīgas Juridiskās augstskolas, Baltijas Starptautiskās akadēmijas, Rēzeknes augstskolas, Rīgas Pedago-

ģijas izglītības un vadības augstskolas, kā arī Sanktpēterburgas Rimskā-Korsakova konservatorijas studenti.

Daudzi jaunieši izvēlējušies studēt eksakto zinātņu studiju programmas – ķīmiju, būvniecību, lauksaimniecības inženierzinātņi, autotransporta inženierzinātņi, kuģu vadību, transporta sistēmu inženierzinātņi, mašīnbūvi, aviācijas transportu, matemātiku, enerģētiku un elektro tehnoloģijas. Pārstāvētas arī tādās studiju programmas kā grāmatvedība un finanses, informācijas tehnoloģiju sfēra, pedagoģija, psiholoģija, tiesību zinātnes, apģērba dizains, medicīnas zinātnes – podoloģija, fiziotera-

pija, uztura zinātne, ortozēšana, protezēšana, farmakoloģija, veterinārmedicīna, vides zinības, mežsaimniecība, valodu studijas, starptautiskie kultūru sakari u.c.

30 stipendijas pretendenti ir Līvānu pilsētas jaunieši, 13 dzīvo Rudzātu pagastā, septiņi – Rožupes pagastā, četri – Turku pagastā, trīs – Jersikas pagastā un viens – Sutru pagastā.

Stipendijas komisijas sēde un pārrunas ar studentiem plānotas 10. un 11. oktobrī, kad studentu pieteikumus izskatīs komisija, kurā darbojas lielākie stipendijas devēji, Līvānu pašvaldības, izglītības iestāžu un

izglītības pārvaldes pārstāvji. Lēmumus par stipendiju piešķiršanu apstiprinās Līvānu novada domes deputāti 26. oktobra sēdē.

Pagājušajā mācību gadā jauniešu atbalstam izglītības iegūšanā tika piešķirti nepilni 20 000 latu no privāto ziedotāju līdzekļiem.

Kopš 2004. gada Līvānu novada jauniešu atbalstam piešķirti aptuveni 70 000 latu. Visi uzņēmēju ziedotie līdzekļi, balstoties uz Nolikuma "Par mācību stipendijas piešķiršanu Līvānu novada jauniešu studijām augstskolās" tiek izlietoti tikai paredzētajam mērķim – jauniešu stipendijām.

RIEBIŅU NOVADĀ

● Skates komisija ieradusies ūdensslēpošanas bāzē «Baški».

Apzināja novada tūrisma objektus

Kādā no septembra dienām Riebiņu novada domes pārstāvji kopā ar Preiļu novada tūrisma informācijas centra informācijas konsultanti Inesi Martinkus devās Riebiņu novada tūrisma objektu skatē «Mazs bij' tēva novadiņš». Kā informēja Riebiņu novada domes projektu vadītāja Iveta Šņepste, skate bija sarīkota ar mērķi apzināt novadā esošo naktsmītņu, mājražotāju, amatnieku un kolekcionāru piedāvājumu un veicināt tūrisma attīstību novadā. Izstrādājot Riebiņu novada tūrisma stratēģiju, plānots veidot novada tūrisma tēlu un atbalstīt vietējo iedzīvotāju aktivitātes. Iveta Šņepste atzīst, ka īpašs paldies jāteic Preiļu novada tūrisma informācijas centra darbiniekiem, kas saviem apmeklētājiem ieteic gan aktīvās atpūtas iespējas, gan naktsmītnes Riebiņu novadā.

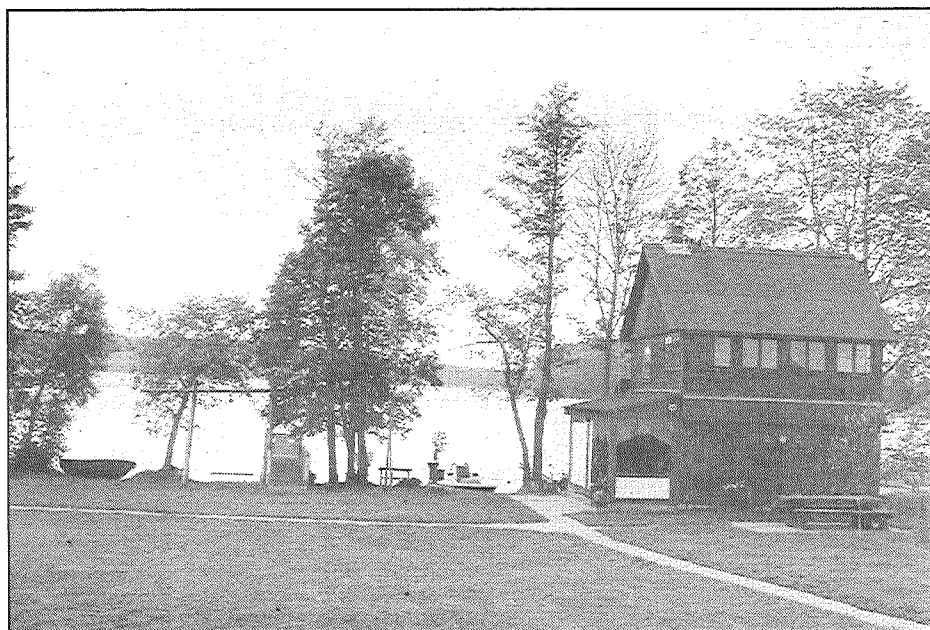
Skates ietvaros tika apmeklēti tūrisma objekti: viesu māja — pirts «Cielavas ligzda» Siļukalna pagastā, viesu mājas «Rušonas muīža», «Silmalas», «Šaures»,

«Ēdene», ūdensslēpošanas bāze «Baški», atpūtas bāze «Zolva» un vasarnīca «Ezeriņš» Rušonas pagastā. Riebiņu novads var lepoties ar Siļukalna pagasta amatnieka Jāzepa Krasovska izgatavotajiem koka izstrādājumiem un seno spēkratu kolekciju Silajāņu pagastā. Skates komisija apmeklēja arī mājražotājas Inas Mičules saimniecību, kur saimniece pastāstīja, kā top pat ārpus Riebiņu novada izslāvētie sierī un gaļas izstrādājumi.

Skates komisija tūrisma objektus vērtēja vairākās nominācijās. To īpašniekus paredzēts sveikt lauksaimnieku un uzņēmēju sarīkojumā, kas notiks 29. novembrī Riebiņu kultūras centrā. Savukārt fotogrāfijās iepazīt šos tūrisma objektus var interneta vietnē <http://www.riebini.lv>.

Noskaidroti aktivākie grāmatu lasītāji

Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā noslēdzies lasīšanas veicināšanas konkurss bērniem «Cielaviņas gudrību grozs», un aktivākie lasītāji jau saņēmuši balvas, in-

● Viesu māja «Ēdene» piedāvā plašas iespējas atpūtai pie ūdens.

formē Svetlana Zahareviča, Riebiņu novada centrālās bibliotēkas bibliotekāre.

Par konkursa uzvarētāju ar 69 izlasītajām grāmatām kļuva Sofija Vilcāne un vēl astoņi dalībnieki, kas bija izlasījuši daudz grāmatu: Sintija Verza, Agnija Jemeljanova, Anna Marija Vilcāne, Samanta Loseva, Aļona Smoļina, Zane Teša, Jekaterina Plaunova un Andra Struka. Uzvarētāji kā balvu saņēma braucienu uz bērnu svētkiem «Nāc un piedalies», kas notika Rīgā, Vērmanes dārzā. Bērni apmeklēja dziesmu un deju koncertu, ar sajūsmu piedalījās radošajās darbnīcās, kur gatavoja interesantas lietas: krāsainas zivis, pērliņu puķes, filca matu sprādzes un citas.

Būs tikšanās ar novada jauniešiem

Projekta «Pētījums par jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanu un uzlabošanas iespējām Riebiņu novadā», ko atbalstījusi Izglītības un zinātnes ministrija, ietvaros no 21. līdz 25. oktobrim tiks rīkotas Riebiņu novada jauniešu tikšanās. Tās paredzētas katrā novada pagastā. Jaunieši

tiks informēti par dažādām interesantām tēmām.

Novada projektu vadītāja Iveta Šņepste atklāja, ka Izglītības un zinātnes ministrija projekta īstenošanai piešķirusi valsts budžeta finansējumu — 992,42 latus. Projekts tiks īstenots Jaunatnes politikas valsts programmas 2013. gadam atklāta projektu konkursa «Ikgadējā monitoringa ietvaros izstrādātā jaunatnes politikas indeksa aprēķināšana pašvaldībās jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanai» ietvaros. Tā mērķis ir iegūt objektīvu, pamatotu un sistemātisku informāciju par Riebiņu novada jauniešu dzīves kvalitāti, viņu vēlmēm, veicinot jauniešu sabiedrības grupas pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību. Līdz ar to tiek veikts pētījums par Riebiņu novada jauniešiem vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Aptaujas anketas pieejamas gan domes mājas lapā, gan arī izglītības iestādēs. Projekta noslēgumā — novembra sākumā tiks rīkota kopīga Riebiņu novada jauniešu tikšanās Riebiņos, lai prezentētu veiktā pētījuma rezultātus.

Sagatavoja L.Rancāne

VESELĪBA

Oktobrī, kas pasaulē zināms kā Krūts veselības mēnesis, tiks vākti līdzekļi psihosociālās rehabilitācijas centra «Spēka Avots» izveidei Dignājā

Oktobris pasaulē ir zināms kā krūts veselības veicināšanas mēnesis, kad pasaulē un Eiropā, neskatoties uz rudens drēgnumu, dominē Rozā lentītes krāsa, kas ir simbois cīņai pret krūts vēzi. Arī Latvijā lēnām ienāk šī tradīcija.

Tas ir solidaritātes signāls, lai uzsvērtu, cik svarīgi ir runāt, atbalstīt un nebaidīties no vēža, cik svarīgi ir to savlaicīgi atklāt, kvalitatīvi ārstēt, kā arī pēc tam kvalitatīvi turpināt dzīvi. Saslimstība ar onkoloģiskām slimībām turpina pieaugt. Katru gadu, salīdzinot ar iepriekšējiem, diagnosticēto gadījumu skaits vidēji palielinās par 4%. Krūts vēzis ir izplatītākā onkoloģiskā saslimšana sievietēm. Latvijā ik dienu vismaz 3 sievietes izdzird diagnozi «krūts vēzis». Tā ir liela psihosociālā trauma, kam seko akūta ārstēšana (operācija, krūts noņemšana, ķīmijterapija, staru terapija), pēc kuras sievietē paliek neziņa, kā tālāk dzīvot, kā sadzīvot ar rētām, kā turpināt dzīvot ģimenē, strādāt, audzināt bērņus? Kā tikt galā ar slimības sekām — depresiju, trauksmi, neziņu un bailēm? Latvijā līdz šim valsts līmenī nav pieejama

psihosociālā rehabilitācija.

Tāpēc onkoloģisko pacientu atbalsta biedrība «Dzīvības koks» oktobrī rīko dažādus pasākumus, lai pievērstu uzmanību cīņai pret krūts vēzi, kā arī tam, kādas psihosociālās sekas šī slimība atstāj cilvēkos. Oktobra devīze: Iedvesmo dzīvei!

Šo, Rozā lentītes kustību, Latvijā palīdz iedvesmot arī vairāki «Dzīvības koks» sadarbības partneri, kas, izprotot mērķa nozīmību, iesaistās līdzekļu vākšanas kampaņā. Kā uzsver Onkoloģisko pacientu atbalsta biedrības «Dzīvības koks» vadītāja Gunīta Berķe, viens no kopējiem iemesliem, kāpēc Latvijā joprojām krūts vēzi bieži atklāj novēloti, ir bailes, kas neļauj pieņemt racionālus lēmumus, baidoties uzzināt sliktu diagnozi. Tieši tāpēc ir svarīgs arī psihosociālais atbalsts un rehabilitācija, jo sievietē, kas pārvarējusi bailes, ar savu piemēru var palīdzēt citām nebaidīties. Tas, ka mūs atbalsta starptautiski uzņēmumi, nozīmē, ka Rozā lentītes ideja attīstīsies, ka tā kļūs par solidaritātes zīmi cīņai pret krūts vēzi un tā radītajām sekām arī Latvijā.

«Šogad jau ceturto gadu esam iesaistījušies akcijā, lai sniegtu atbalstu rehabilitācijas centra «Spē-

ka Avots» izveidei. Visu oktobri no katra pārdotā Geisha produkta Fazer vienu santīmu ziedo onkoloģisko pacientu atbalsta biedrībai. Pērn par savāktajiem līdzekļiem notika apjomīgi darbi, lai sagatavotu ēku rekonstrukcijai, un šogad turpināsim iesākt, lai centrs pēc iespējas drīzāk varētu uzņemt cilvēkus. Cīņa ar vēzi nav viena cilvēka cīņa — tajā nepieciešams sabiedrības vienots atbalsts un izpratne, kas ir Rozā lentītes akcijas pamatā.» uzsver Fazer Latvija rīkotājdirektors Edmunds Jansons. Rozā lentītes idejas oktobrī atbalsta arī Lindex Latvija, Kiwi Cosmetics, Kosmētikas kompānija sievietēm «Avon», kā arī sociālais tīkls Draugiem.lv.

Lai pievērstu uzmanību Rozā lentītei kā solidaritātes idejai, informētu par jautājumiem, kas saistīti ar krūts vēzi un mazinātu bailes no vēža, «Dzīvības koks» kopā ar sadarbības partneriem oktobrī rīkos dažādus pasākumus. Portālā Draugiem.lv tiks uzsākta kampaņa «Tu vari iedvesmot dzīvei!». Šīs kampaņas ietvaros tiks apkopoti iedvesmojoši stāsti, kā nebaidīties no slimības. Kampaņas ietvaros tiks veikta arī neliela aptauja, lai saprastu, kas ir tie iemesli, kas joprojām liek

baidīties no vēža? **Eiropas krūts veselības dienā 15. oktobrī** Saeimas, Ministru kabineta, ministriju, pašvaldību u.c. institūciju darbinieki tiks aicināti piespraust Rozā lentīti kā solidaritātes simbolu. Ar īpašu aicinājumu ministriem uzstāsies veselības ministre Ingrida Circene.

Visu oktobri sociālo tīklu Twitter, Draugiem, Facebook būs iespējams pievienot savam profilam Rozā lentīti! Iekrāso Oktobrī rozā!

«Dzīvības koks» sagatavojis un izsūtījis vairāk kā 2000 vēstules Latvijai uzņēmējiem ar lūgumu ziedot psihosociālās rehabilitācijas centra rekonstrukcijai. Ziedot iespējams arī, piezvanot pa tālruni 90006682

Aicinām visus, kuri zina, ko nozīmē vēzis, oktobrī piespraust Rozā lentīti kā simbolu solidaritātei un drosmī, ka dzīve pēc vēža turpinās!

G.Berķe, «Dzīvības koks» valdes priekšsēdētāja

Krūts vēzis, kas ir salīdzinoši viegli diagnosticējams, atklāts savlaicīgi, ir labi ārstējams. Kopš 2009. gada Latvijā darbojas krūts vēža agrinās diagnostikas pro-

gramma, taču tās ietvaros pārbaudījumus veic tikai 37 % sieviešu. Tas nav pietiekami, lai nodrošinātu to, ka pēc iespējas vairāk audzēju atklāj agrīni, kad tos var ārstēt. Latvijā joprojām daudz ļaundabīgo audzēju tiek atklāts vēlu — III, IV stadijās vai bez stadijas. «Dzīvības koks» ir lielākā organizācija Latvijā, kas apvieno onkoloģiskos pacientus un viņu tuviniekus. Rozā lentītes akcijas oktobrī biedrība ievieš kopš 2006. gada. Ar katru gadu atbalstītāju skaits pieaug. «Dzīvības koks» ir Eiropas krūts vēža organizācijas «Europa Donna» un Eiropas pretvēža organizācijas «European Cancer Patient Coalition» pilntiesīgs biedrs, pārstāvot Latvijas pacientu intereses Eiropas līmenī. «Dzīvības koks» īstenojis vairākus projektus sadarbībā ar Amerikas Pretvēža biedrību un atbalstījis AVON globālo iniciatīvu cīņā pret krūts vēzi. Kopš 2009. gada vasaras «Dzīvības koks» par sabiedrības saziņotiem līdzekļiem organizē psihosociālās rehabilitācijas noņemtas onkoloģiskajiem pacientiem. Kopumā palīdzēts vairāk kā 300 cilvēkiem. Biedrībai «Dzīvības koks» jau kopš 2005. gada piešķirts sabiedriskā labuma organizācijas statuss.

PĒC PIEREDZES BALTĶRIEVIJĀ

Atgriešanās pagātnē ar nākotnes pieskaņu

Augu aizsardzības līdzekļu ražotājfirma «Bayer CropScience Latvija» sadarbībā ar lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību «Latraps» septembra nogalē organizēja pieredzes apmaiņas braucienu uz Baltkrieviju. Iepazīties ar kaimiņu valsts aktualitātēm laukos bija devusies arī lauksaimniecības konsultāciju centra Preiļu konsultāciju biroja laukropības speciāliste **Inese Magdaļenoka**. Viņa pastāstīja «Novadniekam» par Baltkrievijā novēroto.

— Sākotnējā interese pirms brauciena bija liela — kā tad baltkrievi tur dzīvo? Kad nonācām galā un nokļuvām turienes kolhozos, sajūta bija tāda, ka esam atgriezušies pagātnē, bet ar nākotnes pieskaņu. Viss it kā notiek, jūtama attīstība, bet palicis arī daudz kas tāds, ko labi zinām no pašmāju kolhozu laikiem. Vispilgtāk acis krita tas, ka cilvēkos trūkst tās darba mīlestības, kāda ir laudim, kuri strādā priekš sevis.

Minskai nebūs izplesties

Baltkrievijas prezidents Aleksandrs Lukašenko esot stingri noteicis, ka galvaspilsētai Minskai turpmāk nebūs plesties plašumā. Ne soli pāri apvedceļam, kas 56 kilometru garumā apjož pilsētu. Iemesls viens — apkārt Minskai ir ļoti auglīgas zemes, tāpēc prezidents uzskata, ka teritoriju nevajag apbūvēt, bet gan audzēt lauksaimniecības produkciju.

Patiešām, braucot autobusā pa apvedceļu, redzējām, ka apstrādātie lauki beidzas ceļmalā. Iesēti ziemāji, sadīguši rapšu lauki. Starp citu, Baltkrievijā pārsvarā audzē ziemas rapsi. Arī neizmantotu zemi nav, par ko pārliecinājāmies visa brauciena laikā.

Bagāti ar četrām cukurfabrikām

Baltkrievi, salīdzinot ar mums, var justies lepnī kaut vai par to vien, ka viņiem ir četras cukurfabrikas. Latvijā nozare likvidēta un par to daudziem sāp sirds. Pie

fabrikām redzētais atsaucā atmiņā senākos gadus tepat Jēkabpilī — garum garās automašīnu rindas pie uzņēmuma vārtiem. Šoferi gaida savu kārtu, lai nodotu izaudzēto produkciju pārstrādei.

Kas būs pie mums, vai nozare atdzims? To redzēsim pēc 2015. gada.

Grodņas selekcionāru panākumi

Apmeklējam Grodņas augkopības institūtu, īpašu uzmanību veltot rapša kultūrām. Baltkrievi pārsvarā audzē savas rajonētās šķirnes. Var protams, iepirkt no ārzemēm, bet visi kolhozi tomēr nodarbojas ar vietējo šķirņu audzēšanu.

Institūtā audzē elites sēklu, ko pārdod kolhoziem. Ļoti attīstīta selekcija, piemēram, ziemas rapsim ir 12 linišķirnes, viens rajonēts hibrīds, bet vēl nākamais hibrīds ir sagatavošanas procesā. Sējas termiņi līdzīgi kā Latvijā — cenšas iesēt līdz 20. augustam. (Šoruden viņiem problēmas, pārāk daudz nokrišņu, tāpēc daudzi darbi iekavējušies.) Atšķirībā no mums tur nav ierobežojumu mēslošanā, īpaši ar slāpekli un citām minerālmēsliem. Mums stāstīja, ka Grodņas institūtā no viena ziemas rapša hektāra iegūst ražu ap astoņām tonnām. Latvijā ir labi, ja iekūlums sasniedz trīs līdz trīspusis tonnas. Ja četras tonnas, tad tā jau ir izcila raža. Tomēr jāņem vērā, ka baltkrievi mēslojumā dod rapsim uz hektāru 300 kilogramus slāpekļa, reķinot tūrvēl. Mums tā būtu milzīga deva, noteikumi Latvijā paredz, ka slāpekļa devas nedrīkst pārsniegt 170 kilogramus, ir ierobežojumi jutīgajās dabas teritorijās. Būtbūt tāda izšķērdība ar minerālmēsliem mums būtu pārāk dārgs priekš.

Institūta speciālistu veikums ir izcils, taču kolhozos situācija ir savādāka. Ņemot vērā katras saimniecības apstākļus, arī ražas daudzviet ir līdzīgas mūsu situācijai.

Problēmu pietiek

Apmeklējam kādu kopsaimniecību pie Lidas pilsētas. Gide

● Latvijas lauksaimnieku delegācija Grodņas augkopības institūtā iepazīs ar baltkrievu zinātnieku sasniegumiem ziemas rapša šķirņu selekcionēšanā. Starp interesentiem bija arī zemnieku saimniecības «Korsikova» no Preiļu novada, zemnieku saimniecību «Viktorija», «Vairogs», kā arī SIA «Agrofirma» «Turība» pārstāvji no Riebiņu novada. Foto: I. Magdaļenoka

teica, ka kopumā lauksaimniecība valstī netiek uzskatīta par prioritāru nozari, daudzkārt atbalsts notiek pēc pārpalikuma principa. Vārdu sakot, lauksaimniecība nekotējas. Kolhozu algas atkarīgas no tā, cik spēcīga ir saimniecība — no aptuveni 100 dolāriem mēnesī līdz 600, bet tik labu atalgojumu saņem kombainieri sezonas laikā.

Lidas kolhozā ir 9500 hektāri lauksaimniecībā izmantojamas zemes. Teritorija sadalīta trijos iecirkņos. Tur 1200 liellopus un no 8000 līdz 9000 cūku. Tieši cūkas ir lielākā problēma, jo valstī izplatās Āfrikas cūku mēris. Noteikti ļoti stingri ierobežojumi eksportam un arī drošībai fermās uz vietas. Stāstīja, ka ap fermu iepriekš bijis divmetrīgs žogs. Tagad sanitāri epidemioloģiskā stacija uzdevusi apkārt uzbūvēt vēl vienu dzeloņdrāšu žogu un izrakt grāvi, lai meža dzīvnieki netiek klāt mājās cūkām. Darbniekus uz fermu atved autobusā, nodedzinot, liek pārģērbties un tikai tad laiž pie dzīvniekiem. Vakarā pēc darba process notiek otrā virzienā. Teic, ka dezinfekcijas šķidrumu dēļ cilvēkiem esot briesmīgas alerģijas.

Dažādu kontrolējošo iestāžu

Baltkrievijā ir daudz, pat vairāk nekā Latvijā, bet mēs te sūkstāmiem par pārlietu piekasīgumu un birokrātiju. Stingrība liela visās jomās.

Jaunie negrib palikt laukos

Pa autobusa logu bija iespēja redzēt arī kāda fermā privāto saimniecību. Mums teica, neesot problēmu sākt saimniekot patstāvīgi. Vari iet uz rajona izpildkomiteju, rakstīt iesniegumu, lai izstātos no kolhoza un veidotu savu saimniecību. Tomēr Lidas kolhozā tikai viens zemnieks bija izvēlējis šādu iespēju. Uz 18 hektāriem zemes fermeris audzē kartupeļus un dārzeņus. Izskatās, ka viņam iet labi, jo redzējam lepu divstāvu māju un džipu pagalmā.

Ciematī sakopti, mājas jaunas. Lukašenko izdevis rīkojumu, ka tuvāko gadu laikā pa visu Baltkrieviju jāuzbūvē 1000 agropilsētiņas. Tas nozīmē, ka lauku ciemos jābūt visām labierīcībām, visai infrastruktūrai, vārdu sakot — pilsēta ienāk laukos. Protams, komunālie pakalpojumi tur ir neticami lēti. Gide teica, ka viņa par četrstāvu dzīvokli (ar elektrības,

gāzes, apkures, ūdens un visiem citiem rēķiniem) mēnesī maksā tikai 17 eiro.

Lai cik labi laukos izskatās, jaunieši tomēr nevēlas dzīvot ar kolhoziem. Kopsaimniecības trūkst strādājošo (netrūktu, ja būtu normāls darba ražīgums). Lai jaunās ģimenes noturētu, tiek piedāvātas jaunas mājas, ko var samērā vienkārši izpirkt. Klāt piedāvā nomāt vienu hektāru zemes. Ja ir vēlēšanās, var paņemt vēl trīs hektārus. Kolhoznieki vidējos un vecākos gados labprāt tur govīs, bet jaunie vairs ne. Pie tam jaunatne visai masveidīgi izbraucot uz Maskavu un Maskavas apgabalu, kur lielas algas un var labi nopelnīt.

Oficiālie dati liecina, ka Baltkrievijā bezdarba līmenis ir viens procents. Tomēr ir arī kas cits — kolhozos darba ražīgums it kā paliek otrajā plānā. Tāpat kā pie mums Baltkrievijā runā par aplokšņu algām, bet tas ir attiecībā uz vidējiem un mazajiem uzņēmējiem. Mēs Latvijā protestējam, ka nodokļi lieli. Baltkrievijā nav labāk, piemēram, pievienotās vērtības nodoklis — 20%, iedzīvotāju ienākuma nodoklis — aptuveni 48%.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Var pieteikties atbalsta saņemšanai kreditprocentu daļējai dzēšanai

Lauku atbalsta dienests atgādina, ka iesniegumus atbalsta saņemšanai kreditprocentu daļējai dzēšanai primārie lauksaimniecības produkcijas ražotāji, lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības un lauksaimniecības produktu pārstrādes komersanti var iesniegt līdz šī gada 20. oktobrim par laika posmā no 2012. gada 1. oktobra līdz 2013. gada 20. septembrim faktiski samaksātajiem ilgtermiņa aizdevuma vai finanšu lizinga procentiem.

Primārie lauksaimniecības produkcijas ražotāji šo atbalstu, kas sedz daļu no faktiski samaksātā ilgtermiņa aizdevuma vai finanšu lizinga procentu gada summas par ilgtermiņa aizdevuma vai finanšu lizingu investīcijām var saņemt:

- ✓ jaunas traktortehnikas iegādei;
- ✓ jaunu lauksaimnieciskās ražošanas būvju celtniecībai un esošo būvju rekonstrukcijai un to darbības nodrošināšanai nepieciešamo iekārtu un tehnoloģiskā aprīkojuma iegādei;
- ✓ lauksaimniecībā izmantojamās zemes iegādei.

Baltijas valstu mērniekiem ir līdzīgas problēmas

20. septembrī Ventspilī norisinājās 4. Baltijas mērnieku forums. Tā dalībnieki diskutēja par tēmām, kas aktuālas visās trijās valstīs — zemes vienību robežu nostiprināšana apvidū, sertificēto mērnieku pārraudzība, kadastra sistēmas virzība un pilnveidošana, ieviešot e-pārvaldi.

Baltijas valstu pārstāvji bija vienprātīgi — arī digitālajā laikmetā fiziskās robežas dabā ir nepieciešamas. Tās svarīgas zemes īpašniekiem, lai izvairītos no robežu

strīdiem un nostiprinātu īpašumtiesības. Šobrīd tiek modernizēts zemes vienību robežu nostiprināšanas process. Tiek veikta izpēte un meklēti jauni risinājumi, lai vienotās robežzīmes atbilstu šādiem kritērijiem: viegli identificējamas ikvienam (gan zemes īpašniekam, gan profesionālim), tās ir ilgtspējīgas, viegli uzstādāmas, bet grūti iznīcināmas vai bojājamas.

Vienojās par atbalstu nozarei

Zemkopības ministrija ar lauksaimnieku organizācijām vienojusies, ka 2014. gadā valsts atbalsta sadalījums lauksaimniecības nozarēm nemainīsies un būs kā 2013. gadā.

Plānots, ka 2014. gadā valsts atbalsts lauksaimniekiem būs 6,1 miljons latu. Tas tiks sniegts lopkopības un augkopības attīstībai, tirgus veicināšanas pasākumiem,

pārtikas kvalitātes shēmām, lauksaimnieku kooperācijas attīstībai un citiem mērķiem.

VZD sakarā ar pāreju uz eiro cenas nepalielinās

Valsts zemes dienesta (VZD) pasūtījumu apstrādes informācijas sistēma un portāls www.kadastrs.lv jau no 23. septembra darbojas jaunajā režīmā — pakalpojumu summas pieejamas divās valūtās — latos un eiro.

Līdz šī gada 31. decembrim VZD izsniegtajos rēķinos un tāmēs kopējā apmaksājamā summa būs norādīta ne tikai latos, bet arī jaunajā valūtā — eiro, lai klienti ātrāk varētu pierast.

ZVD ir viena no tām iestādēm, kas cenas līdz ar eiro ieviešanu nepalielinās, bet tās no latiem uz eiro tiks pārvērstas, izmantojot noteikto oficiālo eiro kursu un matemātiskās noapaļošanas principus.

Latvijas Tautas fronteī — 25

● Arkādijis Višņevskis (1939 — 2001) Latvijas sarkanbalt-sarkanā karoga iesvētīšanas ceremonijā Preiļu Romas katoļu draudzes baznīcā 1989. gada 25. februārī.

Šis ir ne vien Latvijas valsts 95. dzimšanas dienas gads, bet nozīmīgs arī ar kādu citu vēsturisku jubileju. 1988. gadā Trešo atmodu Latvijā aizsāka Latvijas Tautas fronte (LTF) — sabiedriski politiska kustība un organizācija LPSR laikā no 1988. līdz 1999. gadam. Latvijas Tautas frontes dibināšanas kongress notika Rīgā Politiskās izglītības namā 1988. gada 8. un 9. oktobrī. Dienu pirms dibināšanas iznāca informācijas lapa "Atmoda", kas vēlāk pārtapa par LTF oficiālo izdevumu. Par LTF priekšsēdētāju ievēlēja Daini Ivānu (1990. gadā viņu LTF priekšsēdētāja amatā nomainīja Romualds Ražuks). Dibināšanas kongresā tika pārstāvētas 2,5 tūkstoši atbalsta grupas, kopumā 110 tūkstoši cilvēku.

✓ 1989. gadā Latvijas Tautas fronte kļuva skaitliski vēl plašāka un radikālāka — sāka atklāti uzstāties par Latvijas neatkarību. Tika rīkoti dažādi pasākumi: Baltijas ceļš (1989. gada 23. augustā), dažādas tautas manifestācijas.

✓ 1989. gadā notika PSRS Augstākās padomes deputātu vēlēšanas. No Preiļu vēlēšanu apgabala tika ievēlēta Marina Kostņecka (1945).

✓ 1989. gadā rajona pašvaldību vēlēšanās LTF ieguva vairākumu deputātu mandātu lielākajā daļā pašvaldību, tajā skaitā arī Preiļos.

✓ LPSR Augstākās padomes vēlēšanās 1990. gada 18. martā no 201 deputātu vietām LTF ieguva 134 mandātus. Anatolijs Gorbunovs turpināja pildīt AP priekšsēdētāja pienākumus, bet par Ministru padomes priekšsēdētāju kļuva Ivars Godmanis. LTF deputāti ierosināja Neatkarības deklarācijas pieņemšanu 1990. gada 4. maijā. Latvijas PSR

Augstākās padomes deputāti no Preiļu rajona, kas nobalsoja par Neatkarības deklarāciju 1990. gada 4. maijā, bija Valentīna Zeīle un Andris Puzo.

✓ Pēc reālās neatkarības atjaunošanas 1991. gadā no LTF atšķēlās daudzas grupas, un 1993. gadā 5. Saeimas vēlēšanās lielākā daļa bijušo tautfrontiešu piedalījās citos sarakstos. Politisko ietekmi zaudējusi LTF ar Ivaru Godmani priekšgalā neiekļuva 5. Saeimā. Vēlāk tā pārtapa par Kristīgo tautas partiju (dibināta 1996. gadā), kas 1997. gadā pievienojās Kristīgi demokrātiskajai savienībai.

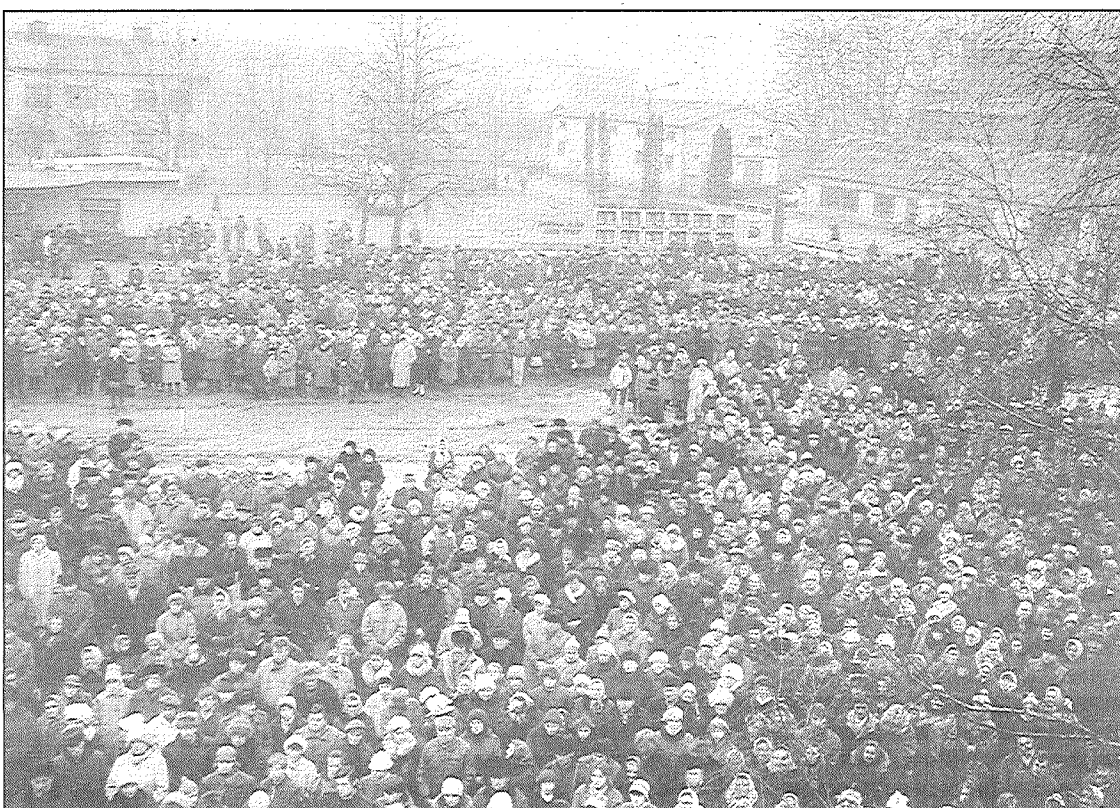
✓ 1999. gada 9. oktobrī LTF 9. kongress pieņēma lēmumu par pašlikvidāciju.

Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzejā tapusi ceļojumā izstāde "Viena zeme mūsu", kas veltīta Latvijas Tautas frontes 25 gadiem, īpaši akcentējot LTF Preiļu nodaļas sasniegumus Latvijas valstiskuma atjaunošanā.

✓ 1989. gada 8. februārī notika Preiļu pilsētas izpilddomejas ārkārtas sēde (priekšsēdētājs Mihails Agurjanovs), kurā piedalījās LTF Preiļu pilsētas un ciemu nodaļu pārstāvji. Izpilddomejas sēdes lēmums bija atļaut pacelt Preiļos latviešu tautas nacionālo karogu.

✓ 1989. gada 25. februārī Preiļos notika sarkanbaltsarkanā karoga iesvētīšana Preiļu katoļu draudzes baznīcā (dekāns Alberts Budže) un tā pacelšana virs grāmatu nama "Latgale". Uzstājās Arkādijis Višņevskis, Ilgvars Muzikants, Jāzeps Anspoks u.c. Karoga iesvētīšanas pasākumā nepiedalījās ne pilsētas, ne rajona pārstāvji.

✓ 1989. gada 27. maijā Preiļu vēstures un lietiskās mākslas

● 1989. gada 25. februāris. Skats uz Preiļu centru brīdī, kad virs grāmatu nama tika pacelts sarkanbaltsarkanais karogs.

● Latvijas lidotāja ģenerāļa Jāzepa Baško (1889 — 1946) atceres pasākums Preiļu rajona Rušonas ciema Kastirē. Pa kreisi no sarkanbaltsarkanā karoga J. Baško dēls Julians Baško (1919 — 2004). 1989. gada 27. maijs.

Kinorežisors Jānis Streičs katoļu priesteru lomā kopā ar filmas «Cilvēka bērns» galveno varoni Boņuku un Boņuka draudzeni. 1991. gads. Foto no Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja arhīva.

muzejs pirmo reizi izmantoja nacionālo simboliku un latvju zīmes Latvijas lidotāja ģenerāļa Jāzepa

Baško (1889-1946) atceres pasākumā, kas notika Preiļu rajona Rušonas ciemā, Kastirē.

✓ 1991. gadā kinorežisors un Preiļu novadnieks Jānis Streičs uzņēma filmu "Cilvēka bērns". Jānis Streičs stāsta: Filma "Cilvēka bērns" tika uzņemta tānī lītenīgajā gadā, kad atgūvām neatkarību un piepildījās Finka pareģojums — ka gads no abiem galiem lasīsies vienādi un visi koki pavasarī ziedēs vienlaicīgi. 1991. gada beigās redzējām, ka gaisrēģa paredzējums ir piepildījies. Man tas likās bezgala garš aiz savas ietilpības, aiz notikumu bagātības un nozīmības. Un arī tagad, jau pēc divdesmit gadiem, tas man rādās visgarākais visā mūžā. Jo pa vidū — starp barikādēm, mītiņiem, varoņu nāvēm, krievu tankiem un puča radīto paralīzi un tumsu — un tad jau cauri reibinošajai uzvarai vijās darbs pie filmas, kas man bija un joprojām ir dziļi personīga.

Z. Butlere, Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja speciāliste vēstures jautājumos

Cigun — vingrošana ar filozofiju

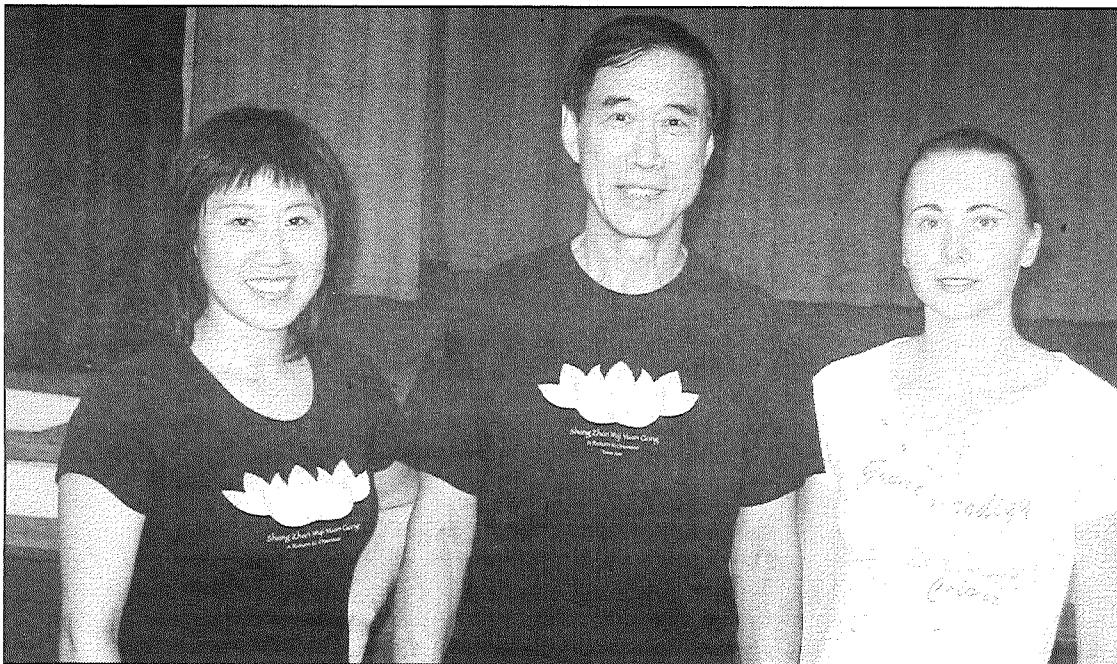
Televīzijas sižetos, žurnālu vai laikrakstu fotogrāfijās par ceļojumiem Ķīnā daudzi noteikti būs redzējuši desmitiem un simtiem cilvēku, kuri vingro. Vingro parkos, skvēros, laukumos — neierastām un lēnām kustībām, tās apvienojot ar elpošanu. Eiropiešiem tas varbūt liekas nedaudz smieklīgi, bet tikai tiem, kuri ar to nav saskārušies un neko nezina par *cigun*.

Šīs vasaras nogalē pirmā iepazīšanās ar *cigun* bija grupai interresentu Pelēču pamatskolā. Ievadlekciju un paraugdemonstrējumus sniedza *cigun* instruktore Diāna Jakuboviča no Rīgas. Viņa ir preliete, Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvente, kas Rīgas Stradiņa universitātē beigusi Farmācijas fakultāti, turpat augstskolā ieguvusi maģistra grādu uzturzinātnē. Diāna labprāt atsaucās aicinājumam pastāstīt, kas īsti ir *cigun*, ar ko viņa aizrautīgi nodarbojas jau gandrīz desmit gadus.

— *Cigun* ir vārds, kas ķīniešu valodā sastāv no diviem vārdiem. *Ci* nozīmē enerģija, bet *gun* — darbs. Tātad tas ir darbs ar enerģiju. Kā uzskata ķīnieši, enerģija ir mums visapkārt — dabas enerģija, zemes enerģija, gaisa, Visuma enerģija. Katram priekšmetam piemīt sava enerģija, protams, arī katram cilvēkam. Tā ir sarežģītāka un daudz plašāka lieta nekā mēs to savulaik mācījāmies fizikas stundās. Varbūt grūti iedomāties, bet arī mūsu katra emocijas ir sava veida enerģija.

Mana pirmā saskāršanās ar *cigun* bija, kad studēju farmāciju trešajā kursā. Pie ziņojumu dēļa ieraudzīju lapiņu, kurā aicināja klausītājus uz Igora Kudrjavceva lekciju. Tagad viņš ir mans skolotājs, bet toreiz, atceros, stāstīja interesantas lietas par ūdens kristāliem. Cita starpā ieminējās, ka vada arī *cigun* nodarbības. Intereses pēc aizgāju, un sajūtas, ko tur guvu, man patika.

Vienkāršiem vārdiem sakot, *cigun* ir vingrošana, kur ļoti svarīga ir elpošana. Tās ir ļoti maigas, plūstošas kustības. Katra kustība cilvēka ķermenī iedarbina kādu atsevišķu meridiānu. Līdz ar to enerģija, kas dažādu iemeslu dēļ var būt bloķēta, atbrīvojas, sāk plūst vienmērīgi. Cilvēki to sajūt dažādi — dažs kā siltumu, citam tās ir kā skudriņas vai adatiņas. Gandrīz visi ievēro,

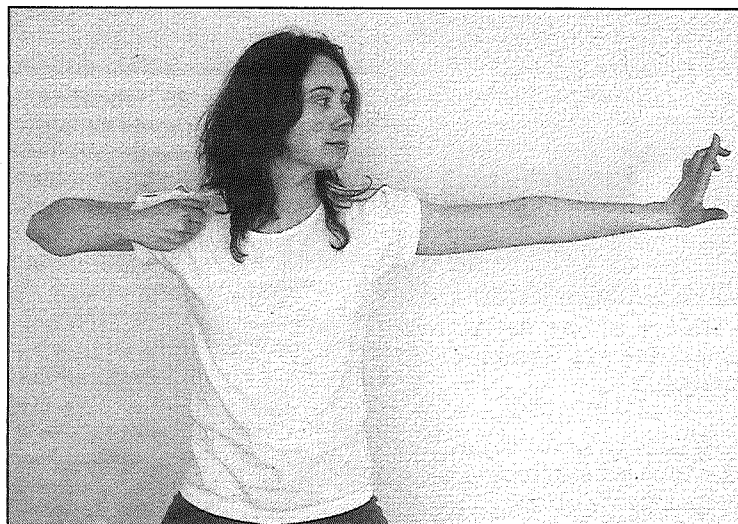
● Diāna Jakuboviča (pirmā no labās) kopā ar saviem skolotājiem Li Jing un Li Junfeng.

ka pēc vingrošanas ir uzlabojies garastāvoklis. Turpinot nodarbības, uzlabojas arī miegs, mazinās nervozitāte, cilvēki mazāk dusmojas.

Cigun savā ziņā līdzinās jogai — tā nav tikai vingrošana, bet dzīvesveids. Mūsdienās daudzviet pasaulē *cigun* vingrošanu izmanto veselības uzlabošanai, lai nebūtu stīvas locītavas, nesāpētu muskuļi, bet maz pievēršas dziļākajai jēgai. Protams, izpratne nevar rasties uzreiz, un nevar stāstīt cilvēkiem par lietām, kas sākotnēji ir svešas un pietiekami sarežģītas. Sākotnēji lielākā daļa interesentu nāk uz nodarbībām un vienkārši vingro. Vēlāk kāds paaugstinās vairāk, cits — nemaz. Daudziem *cigun* ir vienkārši ārstsnieciskā vingrošana.

Saka, Austrumu tautu domāšanas veids un filozofija eiropiešiem nav saprotama. Tas nav tiesa, jo daudzām lietām nemaz nav vajadzīga tik daudz teorija, cik ikdienas prakse. Ja cilvēks vingro katru dienu vismaz piecas līdz 10 minūtes, notiek lietas, ko viņš sāk sajūst intuitīvi. Esmu pārliecinājusies, ka, nodarbojoties ar *cigun*, uzlabojas intuīcija, spēja ieklausīties sevī. Piemēram, cilvēks jūt, ka viņam vienkārši negribas atrasties kāda tuvumā vai darīt ko tādu, kas iepriekš šķita ierasti. Ļoti labi sakārtojas domas un cilvēks sāk skaidri saprast, ko viņš vēlas.

Vingrojot vismaz vienreiz nedēļā apmēram pusotru stundu (tikai nodarbības), gada laikā cilvēkiem rodas sapratne par enerģijas plūsmu organismā.

● Diāna Jakuboviča ir pārliecināta, ka *cigun* ļoti daudziem cilvēkiem varētu sniegt enerģiju, dzīvesprieku un veselību. Latvijā vingrošana ir oficiāli atzīta veselības uzlabošanas metode. Foto no D. Jakubovičas personīgā albuma

Vingrojot simts dienas, ķermenī notiek neatgriezeniskas pārmaiņas uz labo. Ja ar *cigun* nodarbojas desmit gadus, tad skolnieks var jau kļūt par skolotāju.

Kā es pati šo gadu laikā esmu izmainījusies? Citi saka, man viss esot vienāda. Nē, tā nav vienaldzība, bet spēja izšķirt, kas tavā dzīvē vai apkārtnē pasaulē ir svarīgi. Teiksim, daudzi televīzijā skatās ziņas un uztraucas — ai, tur izcēlušies nemieri, tur uzsprāgusi bumba, kas nu tagad būs... Tās ir emocijas, bet emocijas paņem no cilvēka enerģiju. Pado mājiet, vai ir vērt tērēt savu enerģiju, skaidri zinot, ka ar saviem pārdzīvojumiem neko neizmainīsiet? Policijas ziņās rakstīts, ka kādam Krāslavā nozagtas

divas burkas ar ievārijumu. Jā, tas ir fakts, tur neko nevar mainīt, bet nevajag tik intensīvi apspriest. Īpaši jūtīgi pret tādām lietām ir padzīvojuši cilvēki. Šajā ziņā *cigun* māca izšķirt, kas ir svarīgi, kas nē.

Otra pārmaiņa, ko sevi esmu ievērojusi, tā ir daudz izteiktāka intuīcija, par ko minēju iepriekš. Esmu iemācījusies sevi un savu ķermeni kontrolēt un vadīt. Jā, atceras, ka cilvēka ķermenis visu uztver burtiski, ja sāp kāja un viņš sāk burkskēt un niknoties, ai, tā stulbā kāja, viss ir slikti un tā tālāk, tad kāja sāk sāpēt vēl vairāk. Ko tadā gadījumā dara cilvēks? Iet uz aptieku, nopērk pret sāpju medikamentus un dzer tableti pēc tabletes. Pati strādāju

aptiekā un esmu tādas lietas saskatījusies bez gala. Tajā pašā laikā cilvēks neiedomājas meklēt, kur tad ir sāpju iemesls. Varbūt to sāpju iemesls ir nogurums, tāpēc, ka cilvēks katru rītu ceļas sešos no rīta, un pietiek, piemēram, svētdienās pagulēt vismaz stundu ilgāk, lai sāpes pārietu.

Ne velti saka, ka cilvēks pats rada savas slimības — ar savu psihoemocionālo stāvokli. Piemēram, tādas emocijas kā dusmas nelabvēlīgi ietekmē aknas un žultspūsli. Toties prieks iedarbojas uz sirdi, pie tam, vienā laidā un pārlietu daudz priecāties arī nav labi. Skumjas un melnholija ietekmē aizkuņģa dziedzeri un kuņģi. Lielais vairums cilvēku par tādām lietām nav aizdomājušies un varbūt neuztver tās nopietni. Tomēr gribu uzsvērt, ka Veselības ministrija *cigun* ir atzinusi par oficiālu veselības uzlabošanas metodi.

Ar *cigun* vajag nodarboties kaut vai tāpēc, ka šī metode iemāca atbrīvoties. Vai daudzi spēj, atgriežoties no darba mājās, apsēsties uz divāna un vismaz piecas minūtes ne par ko nedomāt? Ja spējat, tad tas ir ļoti labi, jo organisms šajā laikā atpūšas, relaksējas. Parasti cilvēki ir ierauti notikumam, darbu un pienākumu mutuli tik ļoti, ka nespēj izrauties pat naktī — slikti gul, vairākkārt uzmostas un tā tālāk. Nevajag tik ļoti ļauties stresam sevis paša, savas veselības un labsajūtas dēļ, bet katru dienu atvēlēt minūtes tikai sev — atslēgties no notikumiem un neko nedomāt.

Nu jau ceturto mācību gadu man ir pašai savi mācekļi. Nodarbojamies no septembra līdz maija beigām. Pašlaik Rīgā *cigun* pieejams diezgan plaši, interesi izrāda visdažādāko profesiju pārstāvji. Kad sākt nodarboties? Mans viedoklis, noteikti saprātīgā vecumā. Bērniem ar *cigun* nodarboties nevajadzētu, jo viņiem vajag aktīvas nodarbības. Vidusskolas gadi varētu būt optimālais vecums, kad sākt vingrot, bet pēc 60 gadu vecuma *cigun* būtu ieteicams katram. Un tam ir viens iemesls — lai savus pensijas gadus varētu aizvadīt pie labas veselības un skaidra prāta mierā un harmonijā.

Atceros, ka mana skolotāja Li Dzin teica, ka viņai *cigun* dod dzīvesprieku. Sākumā es to paturēju atmiņā, bet tagad varu droši apgalvot, ka tā ir, to es redzu sevi un savos skolniekos.

Sagatavoja L. Kirillova

Aicina uz „Veselības nedēļas” pasākumiem

Preiļu novada iedzīvotāji tiek aicināti atsaukties Latvijas Tautas sporta asociācijas (LTSA) aicinājumam atbalstīt „Veselības nedēļas” ideju no 7. līdz 13. oktobrim, aktīvi iesaistoties veselības nedēļas pasākumos un pierādīt pašiem sev, ka varam uzvarēt kūtumu un, iespējams, visi kopā pārspēt fizisko aktivitāšu jomā kādu no kaimiņvalstīm šajā starptautiskajā pasākumā.

Latvijas „Veselības nedēļas” mērķis ir popularizēt veselīgu dzīvesveidu; iesaistīt pēc iespējas vairāk cilvēku sportiskās, veselīgās un fiziskās aktivitātēs; veicināt starpinstitūciju sadarbību, iesaistot pasākumos sporta klubus, pašvaldības un nevalstiskās organizācijas; līdz 2020. gadam iesaistīt fiziskās aktivitātēs par 15% vairāk Latvijas iedzīvotāju nekā šogad; atbalstīt amatieru sporta aktivitātes un lietderīgi pavadīt laiku.

„Veselības nedēļas” piedāvāto aktivitāšu programma 07.-13. oktobris – „Veselības nedēļa” Preiļos

8. oktobrī plkst. 18.00 Preiļu novada BJSS mazajā sporta zālē un muzejā „Galda spēļu burvība” — būs iespēja uzzināt kādu dambretes spēles noslēpumu un uzspēlēt dambreti ar sev līdzīgu sparingpartneri. Galda tenisa interesentiem būs iespēja uzspēlēt vai saņemt padomu galda tenisa tehnikas pilnveidošanai.

Plkst. 18.00 mākslīgā seguma futbola laukumā pie PVĢ tiek gaidīti tie, kuriem patīk futbols,

bet ikdienas nodarbībām laika neatliek. Būs iespēja izveidot komandas uz vietās un uzspēlēt uz kvalitatīva seguma.

9. oktobrī plkst. 17.30 – 18.30 Preiļu 1. pamatskolas zālē jogosim kopā ar Kristīni. Iespēja iepazīties ar jogas vingrošanas pamatprincipiem un iespējām ar to nodarboties Preiļos, kā arī atbildes uz interesējošajiem jautājumiem sniegs Kristīne Mūrniece.

Plkst. 19.00 Preiļu Valsts ģimnāzijas sporta zālē vingrosim kopā ar Ainu. Iespēja izmēģināt step vingrošanas pievilcību un atrast sev nodarbi tumšajiem ziemas mēnešiem.

10. oktobrī plkst. 17.30 – 19.00 Preiļu novada BJSS stadionā aicināti skrītājslidotāji un slēpotāji, kuri vasarā rollero. Būs iespēja izbaudīt skrītājošanas burvību rudens noskaņās.

11. oktobrī plkst. 18.00 Preiļu novada BJSS muzejā, tuvojoties ziemai, aktuāla būs informācija par slēpju pirmapstrādi un slēpju sagatavošanu nodarbībām.

12. oktobrī plkst. 10.00 Preiļu KN tiek aicināti velodraugi un nūjotāji. Velomīļiem būs iespēja atbilstoši spējam izvēlēties vienu no divām piedāvātajām dažāda garuma distancēm (apmēram 25 km vai 50 km) un piedalīties velopārgājienā. Bērni (jaunāki par 14 gadiem) vecāku pavadībā. Nūjotāji veiks savu maršrutu, lai pēc tam tradicionāli kopīgi baudītu uz ugunsкура gatavotu zupu.

Visi aktivitāšu apmeklētāji nobeigumā saņems uzlīmi ar pasākuma simboliku. Sīkāka informācija pie Leonīda Valdoņa, mob.tāl.: 29556446.

KRĀSLAVA

Ģimene bez robežām

«Kad mūsu mazajai meitai Hannai apritēja seši mēneši, mēs nolēmām darīt to, par ko vienmēr bijām sapņojuši — apceļot pasauli. 2010. gadā mēs uzsākām pusgadu ilgu ceļojumu apkārt Melnajai jūrai, cauri Kaukāzam dodoties uz Kaspijas jūras reģionu. 2011. un 2012. gadā, kad mūsu otrā atvase Mila kļuva sešus mēnešus veca, iesaistījāmies līdzīgā avantūrā — pusgada garumā krustām šķērsām izbraukājam Centrālameriku. Šī gada vasarā paviesojāmies Balkānos,» stāsta «ceļojošās ģimenes» idejas aizsācēji Anna un Tomass Alboti. Viņi sevi un abas meitas dēvē par «ģimeni bez robežām».

Iepazinās Eiroparlamenta ēkā Briselē

Anna, poļu žurnāliste, un Tomass, vācu fotogrāfs, iepazinās pirms vairākiem gadiem Eiropas Parlamenta ēkā Briselē, organizējot Eiropā lielāko jauno žurnālistu konferenci — European Youth Media Days. Arī pēc tam abi piedalījās dažādos ES rīkotajos pasākumos, ar laiku saprotot, ka vēlas nodibināt savu mazo Eiropu — uzsākt kopdzīvi, neskatoties uz atšķirīgajām valodām, valstīm, no kurām nāk, kultūru un vērtību dažādību.

Bērniem nepieciešami laimīgi vecāki

Anna un Tomass vienmēr bijuši kaislīgi ceļotāji. Turklāt atšķirībā no lielākās daļas cilvēku, atvašu parādīšanās nav mazinājusi viņu mobilitāti. «Mūsdienās vairums ļaužu plāno baudīt dzīvi līdz kāzām, līdz bērnu radišanai... viņi būvē sev apkārt neskaitāmas robežas, uzliek ierobežojumus. Mēs šīs robežas savā dzīvē jaucam nost!» Starpautiskais pāris ir pārliecināts, ka galvenās lietas, kas bērniem nepieciešamas, ir ēdiens, miegs un laimīgi vecāki.

«Ceļojumi mūs abus ar vīru ir satuvinājuši — to laikā mēs ieguvām kopīgu pieredzi, izgājām cauri dažādiem gan praktiskiem, gan emocionāliem šķēršļiem.» Anna atminas, ka reiz, piemēram, ceļojot pa Dienvidameriku, viņiem atteikta

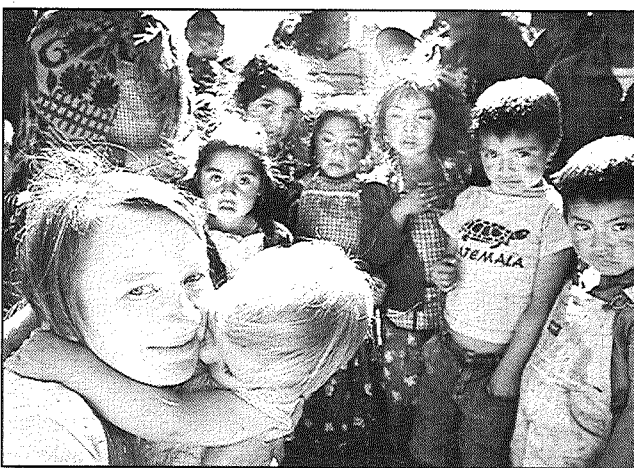
iebraukšana Salvadorā, jo auto nav bijis adekvāti reģistrēts. Tāpat gadās problēmas ar vizām, ar apdrošināšanu. Turklāt ritms braucieni laikā galvenokārt jāpārtaisa bērniem — «kad meitas grib gulēt, mēs stūrējam uz priekšu, kad viņas ir piekusušas vai jūtas garlaikotas, mēs atrodam kādu dzīvnieciņu, ar ko viņām paspēlēties, vai dodamies kopīgās rotaļās.» Vecāki atzīst, ka pašiem ne vienmēr ir viegli atbrīvoties un netraucēti baudīt ceļojumu. Taču pēdējo braucieni laikā tas izdevies, proti, viņi arvien retāk kaut ko ir plānojuši, jo pieredze iemācījusi — «ja ieplanoto neizdodas istenot, tad abu starpā rodas nesaskaņas un spriedze».

Kājās dažādu krāsu zeķes, bet jūtas laimīgas

Arī Hanna un Mila ir iepazinušas pasauli visā tās dažādībā. Meitenes kopā ar vecākiem viesojušās vairāk nekā 20 valstīs. Viņas pārvalda poļu un vācu, saprot angļu un nedaudz spāņu valodu. «Viņas var aizmigt jebkurā vietā — lidmašīnā, kravas auto, biežā ļaužu pulī, koncertā. Viņas nerada izbrīnu cilvēki, kuriem ir cita ādas krāsa, kuri valkā parandžas vai sazinās viņām nesaprotamā mēlē,» par meitām priecājas Tomass. «Vairāk viņas neatcerēsies pilnīgi visus bērnišus piedzīvojumus, bet viņu redzesloks nākotnē būs ārkārtīgi plašs».

Abi «ceļojošās ģimenes» vecāki atzīst, ka nereti apkārtējie ir pārsteigti un pat nosoda veidu, kādā viņi audzina bērnus: «Ceļojumu laikā meitām nav savas gultas, viņas guļ uz matračiem gluži kā mēs ar vīru. Hannas un Milas drēbes netiek gludinātas, un meitām kājās parasti ir divu dažādu krāsu zeķes. Bet viņas tiek ieaudzinātas citas vērtības. Piemēram, reiz Hanna izteicās: «Divu vienādu zeķu meklēšana ir velta laika šķiešana. Šajā laikā es varu izdarīt vērtīgākas lietas, kaut vai iedot kādam buču».

Tajā pašā laikā Anna atzīst, ka bērniem

nepieciešama zināma stabilitāte. «Viņas dzied automašīnā skaļā balsī un dodas gulēt nevis tad, kad pulkstenis nosit desmit, bet gan tad, kad viņas jūtas nogurušas. Tomēr mazajām diendienā līdz vajadzīgs viņu lācītis, mūsu automašīnā brauciena laikā skan tās pašas dziesmas.»

Draugi visos kontinentos

Jautāti par brauciena finansiālo pusi, Anna un Tomass atzīst, ka šo jautājumu viņiem nācies dzirdēt simtiem reizi. «Cilvēki domā, ka ir jābūt ārkārtīgi turīgiem, lai dotos tik vērienīgos un ilgus ceļojumus, turklāt ar visu ģimeni. Taču tā nav tiesa, tas ir pa spēkam arī vidusmēra Eiropas pilsonim». Anna uzsver, ka viņi nav no tiem tūristiem, kas rezervē piec-zvaigžņu viesnīcas, iznomā auto, maksā par tipisku izklaides vietu apmeklēšanu un pusdienu dārgos restorānos.

Pats būtiskākais, pēc Albotu pāra domām, ir laicīgi iegādāties lētas ceļojuma biļetes. Pārējais atrisinās pats no sevis. Piemēram, piedaloties dažādos starptautiskos pasākumos un konferencēs, viņi ieguvuši draugus visās pasaules malās. «Mēs zinām, ka mums būs jumts virs galvas gandrīz visās Eiropas pilsētās, līdz ar to visur jūtamies kā mājās.»

Anna uzsver, ka reizēm ceļot iznāk pat lētāk, nekā dzīvot savā pastāvīgajā mitnē. Protī, pārtika daudzās nabadzīgo reģionu valstīs ir lētāka nekā Berlīnē, kur abiem pieder dzīvoklis. Arī samaksa par brīvā laika aktivitātēm citviet bieži vien var izrādīties zemāka, — «nevar salīdzināt ieejas biļetes cenu maiju pilsdrūpās ar to summu, ko mēs maksātu par kino biļeti Vācijā».

Kamēr ģimene ceļo, savus apartamentus viņi izīrē, līdz ar to rūpes par irēs

● Attēlos mirkli no ģimenes ceļojuma Gvatemalā.

maksu atkrīt. Tāpat ceļošanas izdevumus atvieglo augstie Vācijas pabalsti, ko Anna un Tomass ik mēnesi saņem par savu atvašu uzturēšanu.

Saņēmuši vairākas atzinības

Gan Annai, gan Tomasam ir elastīgs darba ritms. Tomass sadarbojas ar dažādām mediju aģentūrām, vada nodarbinātības jaunajiem fotogrāfiem. Anna drīzumā plāno izdot grāmatu par Centrālameriku, raksta preses izdevumiem, kā arī turpina veidot jaunus aprakstus ģimenes kopīgajā blogā. Par emuāru (regulāri ieraksti vienā tīmekļa vietnē) sēriju «The Family Without Borders» 2011. gadā Albotu pāris saņēmis «National Geographic» atzinību, pērn viņu blogs ierindots starp pieciem veiksmīgākajiem ceļojumu blogiem. Tāpat ģimenes piedzīvojumi atspoguļoti Maķedonijas, Gruzijas, Polijas, Vācijas, Lietuvas, Horvātijas, Itālijas, Bulgārijas un citu valstu izdevumos.

Pašlaik ģimene isteno tuvējus ceļojumus vakaros vai brīvdienās, taču jau nākamajā gadā iecerēts kārtējais brauciens apkārt pasaulei — šoreiz plānots izpētīt Klusā okeāna valstis.

Vairāk informācijas: <http://thefamily-withoutborders.com>

«Ezerzeme»

DAUGAVPILS

Vilki nokož aitas, zemniekiem neviens nekompensē zaudējumus

Septembra iepriekšpēdējā nedēļā Ilūkstes novada Eglaines pagasta zemnieku saimniecības «Mežmaļi» saimnieks Sergejs Šcedrovs aitu aplokā ieraudzīja asiņainu ainu — zālē gulēja 23 beigtas aitas. Tās bija nokoduši vilki. Aitkopis uzaicināja Valsts mežu dienesta pārstāvjus, viņi sastādīja aktu, kurā ierakstītā zaudējuma summa ir aptuveni 1150 lati. Vēlāk ap 60 mednieki sarīkoja medības, taču neveiksmīgi, jo vilki jau bija aizgājuši citur.

Zemniekiem iesaka atteikties no aitkopības

Sergejs Šcedrovs pastāstīja, ka pirms diviem gadiem vilki bija nokoduši 25, bet pagājušajā gadā — 16 aitas. «Tagad ir nokostas 23 aitas, nodarītais zaudējums ir sestā daļa no saimniecības peļņas. Esmu aitkopju kooperatīvā «Latvju aita», tā katru gadu no aitkopjiem prasa informāciju par vilku postījumiem. Bet, kad mēs tiekamies ar ministrijas ierēdņiem, viņi saka, — aitkopība ir riskanta nozare, vilki aitas nokož katru gadu, tāpēc izvēlieties citu nozari. Ierēdņi runā arī par ganāmpulka apdrošināšanu un aitu ieslēgšanu kūti nakts laikā. Taču apdrošinātāji ar aitkopjiem nelabprāt grib sadarboties. Tāpat

man nav lielas kūts, lai es nakti varētu nosargāt savu gandrīz 300 aitu ganāmpulku. Izskatās, ka valstij aitkopji nav vajadzīgi,» sarūgtināti atzina Sergejs Šcedrovs.

Rudeni vilkus ir grūti nomedīt

Kā pastāstīja mednieku kolektīva «Skurdaliena» vadītājs Valērijs Smarguns, pagājušajā gadā vilki dažas aitas bija nokoduši Vecsalienas pusē, tas varēja būt no Baltkrievijas ienācis vilku bars. Tomēr nedz toreiz, nedz arī iepriekš zemnieki nav aicinājuši medīt vilkus viņu saimniecībās. «Mēs, mednieki, labprāt sadarbojamies ar zemniekiem. Saimniecības īpašnieks var noslēgt līgumu ar mednieku kolektīvu, tad mēs varēsim medības sarīkot likumīgi. Taču, teikšu godīgi, rudenos vilkus atrast ir grūti, pēdas ir redzamas tikai ziemā, turklāt viņi parasti migrē no ceļā, mācīdami vilcēnus medīt, posta aitu ganāmpulki,» pastāstīja Valērijs Smarguns.

Valstij ir jāpūlejas par zemniekiem

Arī Daugavpils mednieku un maksšķerņieku biedrības vadītājs Viktors Friļiņš teica, ka vilki aitu ganāmpulkus posta katru gadu, sevišķi rudeni, kad migrējo-

vecāki jaunos vilcēnus apmāca, kā nomedīt sev pārtiku. Vilku populācija pieaug, nevis sarūk. «Kopš Latvija ir iestājusies ES, Zemkopības ministrija aizsargā vilkus un tajā pašā laikā atļauj tos medīt. Bet, kad vilki nokož aitas, tad mednieki ir sliktie, jo nošaujot par maz vilku. Līdz 18. septembrim Latvijā bija nošauti 92 vilki, šogad ir atļauts nomedīt vien 200 vilkus. Dokumentos teikts, ka mūsu mežos dzīvo 1100 vilku. Diezin, vai tas ir īstais skaits. Tendence ir tāda, ka vilku populācija pieaug, nevis samazinās, manuprāt, mums jau ir vismaz 1600 vilku,» pastāstīja Viktors Friļiņš, atgādinādams, ka, piemēram, Zviedrijā ar likumu noteikts, ka valstī var būt tikai 210 vilki. Ja to būs vairāk, zemnieki dosies protestēt.

Kā valdība varētu atbalstīt zemniekus? ZM, pamatojoties uz aitkopju datiem (viņi tos savāc katru gadu ar visām fotogrāfijām un aktiem par nodarītajiem zaudējumiem), budžetā būtu jāiekļauj kompensācijas, un vajadzīgo finansējumu varētu piešķirt no ES fondiem, ja jau ES ir lielākā vilku aizstāve, vai no Dabas aizsardzības vai Medību saimniecības attīstības fondu, uzskata Viktors Friļiņš.

Zemkopības ministre Laimdota Straujuma, komentējot notiekošo, atgādināja, ka ES regulas nepieļauj kompensācijas saimniecībām, kur vilki ir nokoduši aitas.

● Vilku nokostās aitas ir sakrautas ratos aizvešanai utilizācijai.

Viņa iesaka ganāmpulku apdrošināt. Valsts sedz 50 procentus no apdrošināšanas kopsummas. Tāpat zemniekiem būtu jānoslēdz līgums ar medniekiem par medībām īpašumā, jo šobrīd vilkus drīkst medīt. Vilku medību sezona sākas 15. jūlijā un noslēgsies nākamā gada 31. martā.

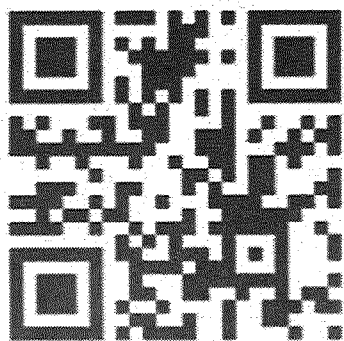
«Latgales Laiks»

Informācija, atgādinājumi, pakalpojumi un maksājumi tagad arī CSDD aplikācijā

CSDD aplikācijā, tāpat kā līdz šim e-pakalpojumos (<https://e.csdd.lv>), var saņemt informāciju, atgādinājumus, pakalpojumus, kā arī veikt maksājumus. Piemēram, ar aplikācijas palīdzību ērti un vienkārši var veikt maksājumus, kuri saistīti ar transportlīdzekļa tehnisko apskati, apmaksāt sodus par pārkāpumiem ceļu satiksmē, reģistrēt velosipēdus, pieteikties reģistrācijas uzlīmei un par to samaksāt, kā arī pieteikties teorijas vai braukšanas eksāmenam.

Tāpat ar aplikācijas palīdzību var saņemt maksas izziņu pakalpojumus — "Informācija par vadītājiem" un "Informācija par transportlīdzekļiem" un, kas noder, piemēram, iegādājoties auto, jo tur ir dati par tehnisko apskati, nobraukumu, reģistrāciju u.c. Maksas izziņas cena ir 0,70 Ls (ar PVN).

Sobrīd aplikācija ir paredzēta Apple iPhone un Android viedtālruniņiem un planšētdatoriem. Lejuplādēšana bez maksas App Store Apple: <http://ej.uz/CSDDiOS> un Play Store Android viedtālruniņiem: <http://ej.uz/CSDDAndroid> vai, izmantojot QR kodu.

Patlaban CSDD aplikācijā pieejams:

- ✓ Vadītāja apliecības dati
- ✓ Transportlīdzekļu dati
- ✓ Tehniskās apskates dati
- ✓ Vienas dienas atļauja
- ✓ Pieteikšanās eksāmeniem
- ✓ Velosipēdu reģistrācija un informācija par reģistrētajiem velosipēdiem
- ✓ Atgādinājumi par termiņiem un sinhronizācija ar tālruņa kalendāru
- ✓ Reģistrācijas datu maiņa
- ✓ Ar tehnisko apskati saistītie maksājumi
- ✓ Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi un sodi
- ✓ Nodokļu kalkulators
- ✓ CSDD kontakti
- ✓ Maksas izziņas.

INTERESANTI

Seši miljoni mārciņu par numurzīmi

Lielbritānijas pavalstniekam Afzalam Hanam piedāvāti seši miljoni britu mārciņu par viņam piederošu automobiļa reģistrācijas numura zīmi ar burtu un ciparu kombināciju «F1».

Afzals Hans ir elitāras tūninga kompānijas īpašnieks, kas savā biznesā gūst prāvus ienākumus. Lai apliecinātu savu statusu, viņš 2008. gadā iegādājies ekskluzīvāko numurzīmi Lielbritānijā, kas eksistē jau vairāk nekā 100 gadus un ik pa bridim nonāk izsolē. Hans pie kārotā pirkuma tika 2008. gadā, samaksājot par to pusmiljonu eiro.

Var tikai nojaust, cik daudz grī-

bētāju bijis šim bleķa gabaliņam ar uzrakstu «F1», jo savulaik to nesekmīgi, turklāt vairākas reizes, centušās iegūt arī tādas pasaulē pazīstamas personības kā F1 īpašnieks Bernijs Eklstons un bijušais F1 pilots Edijs Irvains. Toreiz jauniegūto numura zīmi tās saņēmējs piestiprināja savam «Mercedes SLR», bet tagad tā grezno tūninga kompānijas īpašnieka «Bugati Veyron».

Soreiz Afzals Hans atkal nonācis mediju uzmanības lokā, jo par ekskluzīvo plāksnīti piedāvāta parastam cilvēkam grūti aptverama summa — seši miljoni britu mārciņu. Acīmredzot sensācija izpaliks, jo īpašnieks piedāvājumu noraidījis.

No «AUTOinfo»

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Vīrieša nogalināšanā tur aizdomās Zilupes novada iedzīvotāju

Pirms vairākām nedēļām, 15. septembrī, Ludzas novada Rundēnu pagastā kādā diļķi tika atrasts nenoskaidrota vīrieša liķis, kuram bija konstatētas vardarbīgas nāves pazīmes. Tagad situācija noskaidrojusi, ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

Ludzas policijas iecirknī tika uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 12. nodaļas «Nonāvēšana». Turpinot apstākļu precizēšanu, pēc neilga laika tika noskaidrota arī mirušā vīrieša personība. Tas bija kāds 1962. gadā dzimis Zilupes novada iedzīvotājs.

Veicot operatīvos izmeklēšanas pasākumus vainīgo personu noskaidrošanai, policijas darbinieki pārbaudīja aizdomās turamo personu loku. Rezultātā 24. septembrī aizdomās par šī smagā nozieguma izdarīšanu aizturēja 1964. gadā dzimušu vīrieti, Zilupes novada iedzīvotāju. Turpinot izmeklēšanu, tika noskaidrots, ka cietušais ticis nonāvēts naktī no 30. uz 31. augustu. Abi vīrieši bijuši savstarpēji pazīstami un, pēc policijas rīcībā esošās informācijas, viņiem bijušas diezgan naidīgas attiecības. Starp abām personām arī agrāk notikuši konflikti, bet todien kārtējā attiecību samezģlojuma dēļ aizdomās turētais cietušajam nodarīja tādus miesas bojājumus, kas, iespējams, nebija savienojami ar dzīvību. Domādams, ka cietušais ir miris, mēģinot noslēpt nozieguma pēdas, aizdomās turētais aizveda liķi uz kādu Ludzas novada Rundēnu pagasta diļķi un tur mēģināja nogremdēt. Šī iemesla dēļ bojā gājušā liķis tika atrasts tikai pēc divām nedēļām.

Kriminālprocesā turpinās pirmstiesas izmeklēšana, nozīmēta tiesu medicīniskā ekspertīze. Aizdomās turētajam piemērots ar brīvības atņemšanu nesaisīts drošības līdzeklis.

Triju auto sadursmē gāja bojā sieviete

30. septembrī Rēzeknes novada Verēmu pagastā notika triju automašīnu sadursme, kuras rezultātā gājusi bojā sieviete.

Kā informē policijas pārstāve, ap pulksten 19.40 uz ceļa Rēzekne — Gulbene 1989. gadā dzimis automašīnas Audi vadītājs veica auto Opel apdzīšanu, nepārliecinoties par manevra drošību. Rezultātā viņš izraisīja avāriju ar pretī braucošo automašīnu Škoda.

Negadījuma rezultātā slimnīcā nogādātas četras personas, tajā skaitā visu triju automašīnu vadītāji (dzimuši 1989., 1944. un 1969. gadā), kā arī Škodas pasažiere, 1935. gadā dzimusi sieviete. Diemžēl viņa no gūtajām traumām slimnīcā mira. Noskaidrots, ka automašīnas Audi vadītājam, kurš izraisīja avārijas situāciju, nebija noteiktā kārtībā iegūtas autovadītāja apliecības.

Uzsākts kriminālprocess, notiek izmeklēšana. Policija skaidro visus negadījuma apstākļus un iemeslus.

Atklāta pirms diviem gadiem Ludzā pastrādāta slepkavība

Pirms dažām dienām Ludzas iecirkņa policijas darbinieki aizturējuši divas personas, kas tiek turētas aizdomās par kāda vīrieša nonāvēšanu. Svarīgi, ka šis cilvēks divus gadus skaitījās kā bezvēsts pazudušais.

Turpinot savulaik pazudušā vīrieša meklēšanu (pēdējo reizi viņš bija redzēts 2011. gada septembrī Ludzā), policijas darbinieki noskaidroja un uz aizdomu pamata aizturēja divus vīriešus, kuri dzimuši 1990. un 1992. gadā. Agrāk abi jau bija saukti pie kriminālatbildības, bet gados vecākais arī izcietis sodu ieslodzījumā.

Veicot aizturēto personu pārbaudi un citus operatīvos pasākumus pazudušā meklēšanas lietas ietvaros, tika noskaidrots, ka 2011. gada 25. septembrī kopīgas alkohola lietošanas laikā uz greizsirdības pamata starp personām izcēlies konflikts. Rezultātā cietušais arī nonāvēts, sākumā nodarot viņam smagus miesas bojājumus ar cirvi, bet pēc tam nožņaudzot. Lai slēptu šī sevišķi smagā nozieguma pēdas, aizdomās turētie nonāvētā vīrieša liķi apraka kādā piemājas šķūnī Ludzā.

Kriminālprocess turpinās pēc Krimināllikuma 12. nodaļas «Nonāvēšana». Tuvākajā laikā kriminālprocess tiks pārkvalificēts pēc konkrētā Krimināllikuma panta. Notiek izmeklēšana.

Atklātas vairākas Daugavpili pastrādātas laupīšanas

Daugavpils iecirkņa Kriminālpolicijas darbinieki, veicot vairāku kriminālprocesu izmeklēšanu, kas bija uzsākti par laupīšanām Daugavpilī, noskaidroja un aizturēja trīs personas, kuras tiek turētas aizdomās par sieviešu aplaupīšanu. Viens no aizdomās turētajiem vienā dienā aplaupījis divas sievietes.

Operatīvo meklēšanas pasākumu rezultātā policijas darbinieki aizturējuši 1978. gadā dzimušu vīrieti, kurš vienā dienā pastrādājis divas laupīšanas. Izmeklēšanas gaitā tika noskaidrots, ka aizdomās turētais šī gada 18. septembrī Jaunbūves mikrorajonā, pielietojot fizisku spēku pret 31 gadu vecu sievieti, nolaupija viņai maisu ar personīgām mantām. Pēc pāris stundām minētais vīrietis tajā pat mikrorajonā ielauzās kādas 63 gadus vecas sievietes mājā un, pielietojot pret cietušo vardarbību, nolaupija dažādas vērtīgas mantas. Uzbrucējs bija spējīgs realizēt visas nolauptās mantas, taču policijas darbiniekiem izdevās tās atrast un atgūt. Jāpiebilst, ka vīrietis tikai šī gada maijā bija atbrīvots no ieslodzījuma vietas, kur izcietā cietumsodu par analogiska nozieguma izdarīšanu.

Tāpat, veicot cita kriminālprocesa izmeklēšanu par kādas 28 gadus vecas sievietes aplaupīšanu netālu no pilsētas centra, pagājušajā nedēļā tika aizturētas divas personas — 1991. un 1993. gadā dzimuši vīrieši, kuri pielietojusi pret cietušo fizisku spēku un nolaupijuši viņai somu ar mantām.

Par akcizēto preču nelikumīgo apriti uzsākti vairāki kriminālprocesi

Valsts policijas Latgales reģiona pārvalde nepārtraukti veic dažādus profilaktiskus reidus un citus operatīvos pasākumus visā reģiona teritorijā akcizēto preču nelikumīgās aprites apkarošanā.

Soreiz Kriminālpolicijas darbinieki veikusi profilaktiskus pasākumus Daugavpils pilsētā. Par akcizēto preču nelikumīgo apriti uzsākti vairāki kriminālprocesi un atsavinātas dažādas nelikumīgās ar akcizes nodokli apliekamās preces — vairāk par 1700 litriem degvielas, vairāk nekā 329 000 cigarešu bez Latvijas Republikas akcizes markām, kā arī dažāda veida nezināmas izcelsmes alkohols.

Policija turpina izmeklēšanu uzsāktajos kriminālprocesos un pārbauda vairāku personu saistību ar minētajiem likumpārkāpumiem.

Par godu policijas jubilejai rīko fotokonkursu «Mūsu darbs — jūsu drošībai»

Šī gada nogalē Valsts policija svinēs savu 95 gadu jubileju. To gaidot, visa gada garumā tiek rīkoti īpaši pasākumi, kuru mērķis ir atgādināt un pastāstīt sabiedrībai par policijas darbu, likt aizdomāties un novērtēt to.

Valsts policijas Latgales reģio-

na pārvaldes Kārtības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne informē, ka uzsākta vēl viena iniciatīva — īpašs policijas jubilejai veltīts fotokonkurss «Mūsu darbs — jūsu drošībai».

Fotokonkursā tiek aicināti piedalīties profesionāļi — jebkurš profesionāls fotogrāfs, mediju

fotogrāfs vai fotogrāfijas students. Mērķis ir atainot Valsts policijas ikdienas darbu cilvēku labā, darbiniekus, saikni ar sabiedrību. Fotokonkurss turpināsies līdz 16. oktobrim. Tajā var iesniegt gan jau tapušas profesionālas fotogrāfijas, gan iegūt iespēju reālajā darba vidē sekot līdz kādas policijas struktūr-

vienības darbam un fotografēt.

Konkursā iesniegtos fotoattēlus vērtēs īpaša žūrija, kuras sastāvā būs fotogrāfi Alnis Stakle, Arno Marnics un Uldis Briedis, arī Sabiedriskās politikas centra «Providus» juriste un pētniece Ilona Kronberga un Valsts

policijas priekšnieks Ints Kuzis.

Konkursa dalībnieku iesniegtās 15 labākās fotogrāfijas tiks izmantotas Valsts policijas 95. gadadienai veltītās ceļojošās izstādes tapšanā, kas būs apskatāma publiski pieejamās vietās vairākas Latvijas pilsētās.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova un L.Rancāne

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

**Starptautiskam uzņēmumam,
optisko stikla šķiedru izstrādājumu ražotājam,
nepieciešami LOĢISTIKAS speciālists
un PĀRDOŠANAS speciālists.**

Darbs saistīts ar preču pasūtījumu apstrādi, saziņu ar klientiem.
Darbā nepieciešamas labas angļu valodas zināšanas, datorprasmes,
komunikācijas spējas, vēlams augstākā ekonomiskā vai tehniskā izglītība.
Darba vieta atrodas Līvānu pilsētā. Piedāvājam konkurētspējīgu atalgojumu,
sociālās garantijas, veselības apdrošināšanu.
Pieteikumus un CV sūtīt uz info.lvbiolitec.com

**SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.**
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 20207132.

**SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zirgus, cūkas.**
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svāri.
Tālr. 26142514, 20238990.

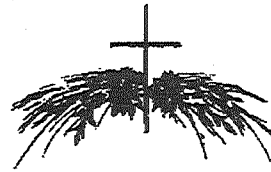
**Sludinājumus
"Novadniekā" pieņem
Brīvības ielā 14,
Preiļos.
Tālr. 65307057.
e-pasts
novadnieks@inbox.lv**

**SIA „LATVIJAS GALA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svāri. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.**

Pārdod

sausu, sagrieztu bērza malku. Tālr.
26162288.

Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kas sāpēm pielijušas ...

**Skumju brīdī esam kopā ar
Birutu Batarāgu, MĀMIŅU
smilšu kalnā guldot.**

Rožupes pamatskolas
kolektīvs

Atmiņas kā avots dzirdis —
Vai būs rīts, vai vakars vēls,
Un uz mūžu dzīvos sirdīs
Mums tavs gaišais, mīļais tēls.

**Skumju brīdī esam kopā ar
Jevģeniju Guļbenovu, MĀTI
mūžībā pavadot.**

SIA "Agrofirma "Turība"" kolektīvs

Sirds sāpēs vēl ilgi, ilgi
Kaut gan dzīve tālāk ies...

**Skumju brīdī esam kopā ar
Valentīnu Gribrušku, MĀMIŅU
aizsaulē aizvadot.**

Aglonas novada dome

PASAUĻĒ

Pasaules iedzīvotāju skaits gadsimta vidū sasniegs 9,7 miljardus

Pasaules iedzīvotāju skaits līdz 2050. gadam palielināsies līdz 9,7 miljardiem no pašreizējā 7,1 miljarda, bet Indija apsteigs Ķīnu kā apdzīvotākā pasaules valsti, liecina publicēts Francijas zinātnieku pētījums. Reizi divos gados iznākošajā Francijas Demogrāfijas studiju pētījumā (INED) prognozēts, ka līdz gadsimta beigām pasaules iedzīvotāju skaits sasniegs 10-11 miljardus.

Tādas prognozes atbilst arī Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO), Pasaules Bankas un citu cienjamu institūtu pētījumiem. ANO pētījumā jūnijā tika prognozēts, ka pasaules iedzīvotāju skaits 2050. gadā sasniegs 9,6 miljardus, bet vismaz 60 gadu vecumu sasniegušo planētas iedzīvotāju skaits no pašreizējā 841 miljona pieaugs līdz diviem miljardiem 2050. gadā un nepilniem trim miljardiem gadsimta mijā.

INED norādīja, ka Āfrikā 2050. gadā dzīvos ceturtdaļa daļa no pasaules iedzīvotājiem – ap 2,5 miljardiem pretstatā 1,1 miljardam pašlaik. Ziņojuma autors Žils Pisons teica, ka Āfrikā sievietes vidēji laiž pasaulē 4,8 bērņus pretstatā 2,5 bērņiem uz katru sievieti vidēji pasaulē.

Amerikas pasaules daļā dzīvojošo skaits līdz 2050. gadam pārsniegs miljarda atzīmi, un tur dzīvos 1,2 miljardi cilvēku pretstatā 958 miljoniem pašlaik.

Savukārt Āzijas iedzīvotāju skaits, sa-

skaņā ar Francijas institūta prognozēm, palielināsies no pašreizējiem 4,3 miljardiem līdz 5,2 miljardiem 2050. gadā.

Pasaulē apdzīvotākās valstis pašlaik ir Ķīna ar 1,3 miljardiem iedzīvotāju, Indija ar 1,2 miljardiem, ASV ar 316,2 miljoniem, Indonēzija ar 248,5 miljoniem un Brazīlija ar 195,5 miljoniem iedzīvotāju.

Tomēr līdz 2050. gadam Indija apsteigs Ķīnu iedzīvotāju skaita ziņā, prognozē INED, lešot, ka līdz šā gadsimta 50. gadam Indijas iedzīvotāju skaits pieaugs līdz 1,6 miljardiem, bet Ķīnas – saglabāsies pašreizējā 1,3 miljardu līmenī.

Nigērija, kas ir Āfrikas apdzīvotākā valsts, 2050. gadā apdzīvotības ziņā ierindosies trešajā vietā pasaulē ar 444 miljoniem iedzīvotāju. ASV paliks ceturtnajā vietā – saskaņā ar Francijas institūta prognozēm gadsimta vidū tur dzīvos 400 miljoni cilvēku.

Pēc neveiksmīgas dzimuma maiņas operācijas beļģis izvēlas mirt

Beļģijā 44 gadus vecam iedzīvotājam pēc neveiksmīgas dzimuma maiņas operācijas veikta eitanāzija saistībā ar nepanesamām psiholoģiskām ciešanām, vēstīja vietējie plašsaziņas līdzekļi.

Nātans Verhelsts, kas dzimis kā Nensija Verhelsta, mira slimnīcā Briselē, līdzās esot viņa draugiem. Verhelsts pats lūdza izdarīt viņam nāvējošo injekciju lietā, kas Beļģijā izpelnījies plašu uzmanību.

Beļģija 2002. gadā kļuva par otro valsti

pasaulē, kas legalizēja eitanāziju. Pirmā bija Nīderlande. «Viņš nomira mierā,» laikrakstam «Het Laatste Nieuws» sacīja ārsts Vims Distlemans, paskaidrojot, ka Verhelsts atļāvu eitanāzijas veikšanai saņēma, jo «varējām skaidri teikt, ka viņš atradās nepanesamu psiholoģisko ciešanu varā».

Nensija piedzima trīs brāļu ģimenē, kur vecāki viņu atraidīja, jo vēlējās vēl vienu dēlu, par savas dzīves sākumu Nātans Verhelsts laikrakstam stāstīja pirms nāves.

No 2009. līdz 2012. gadam viņam tika veiktas trīs dzimuma maiņas operācijas, tomēr savā ķermenī viņš jutās neērti, pamatojot ar to, ka viņam joprojām bija sievietes krūtis, bet dzimumloceklis bija «neveiksme». «Kad pirmo reizi ieraudzīju sevi spogulī, jutu nepatiku pret savu jauno ķermeni,» viņš teica. «Ir bijuši priecīgi brīži, bet beigās bilance tomēr ir nepareizajā pusē,» stāstīja Verhelsts.

Beļģijas nacionālās eitanāzijas komitejas pārstāve Žaklīna Eremansa televīzijas kanālam RTL teica, ka Verhelstu pārbaudīja divi ārsti, no kuriem viens bija psihiatrs, lai pārliecinātos, ka viņam nav vien pārejoša depresija. Tika atzīts, ka ir pieļaujama eitanāzija saistībā ar psiholoģisku pamatojumu. 2004. gadā ar tādu pamatojumu Beļģijā bija seši eitanāzijas gadījumi, bet 2011. gadā tādu jau bija 33 un pērn – 52. Eitanāziju Beļģijā var veikt vismaz 18 gadu vecumu sasnieguši cilvēki, bet parlaments izvērtē aicinājumus legalizēt eitanāziju arī nepilngadīgajiem, kas pašī ir spējīgi priest par sevi. 2012. gadā Beļģijā tika veikts rekordliels skaits eitanāziju – 1432, kas bija par 25% vairāk nekā gadu iepriekš. Šajā valstī ar eitanāzijas palīdzību

nāvē devās 2% no visiem pērn Beļģijā mirušajiem.

Ir stingri nosacījumi eitanāzijas veikšanai, tostarp ir prasība, ka pacientam ir jābūt rīcībspējīgam, pie pilnas apziņas un jāsniedz «brīvprātīga, izvērtēta un atkārtota» prasība mirt.

Ķīnā ārsti izglābj zēnu, kura vēderā atradās parazitiskais dvīnis

Ķīnā ārsti veikuši steidzamu operāciju kādam divus gadus vecam zēnam, kad atklājās, ka viņa vēderā atrodas parazitējošais dvīnis, raksta «Daily Mail».

Zēns slimnīcā tika nogādāts, vecākiem sūdzoties par bērna vēdera nepareizo izmēru. Pie tam viņam tika konstatēti elpošanas grūtības. Pārsteigtie ārsti rentģenuzņēmumā bērna vēderā pamanīja daļēji izveidojušos embriju – zēna nedzimušo dvīnubrāli.

Puisītis nekavējoties tika operēts. Embrijs bija sasniedzis 20 centimetru garumu, tam bija pilnībā attīstīties mugurkauls un ekstremitātes, tai skaitā arī roku un kāju pirksti. Ārsti leš, ka parazitiskais dvīnis savu attīstību brāliša vēderā būtu turpinājis. Jau tagad tas aizņēma aptuveni divas trešdaļas zēna vēdera.

Identiskie dvīņi veidojas, kad pēc apaugļošanas olšūna sadalās. Siāmas dvīņi savukārt rodas, kad olšūnas daļas kaut kādu iemeslu dēļ pilnībā neatdalās.

Maskavā pie Kremļa nodziest Olimpiskā lāpa

Svētdien, 6. oktobrī, Maskavā svinīgajā ceremonijā Olimpiskā lāpa nodzisa tieši pie Kremļa vārtiem. To atkal aizdedzināja kāds tuvumā esošs vīrietis ar parastajām šķiltavām.

Lāpnesis ar roku mājieniem centās pievērst problēmai uzmanību, līdz viņš tika saprasts, lāpa aizdedzināta un viņš varēja ceļu turpināt.

Olimpiskā uguns, kura pirms nedēļas tika aizdegta Senajā Olimpijā, Maskavā tika nogādāta ar lidmašīnas reisu no Atēnām, kur

sestdien uguns tika nodota 2014. gada rīkotāju rīcībā. Olimpiskā uguns tika sagaidīta Vnukovas lidostas VIP viesu terminālī, bet pēc tam nogādāta Sarkanajā laukumā, kur Krievijas prezidenta Vladimira Putina klātbūtnē tika iedegta olimpiskā lāpa.

Lāpu nesīs 14 000 lāpnešu un stafetē būs iesaistīti 30 000 brīvprātīgo palīgu. Olimpisko uguni plāno nogādāt gan 5642 metru augstumā Krievijas augstākajā kalnā Elbrusā, gan iegremdēt Baikāla ezerā 1600 metru dziļumā.

Latviju Sočos varētu pārstāvēt vairāk nekā 50 sportistu dažādos

sporta veidos, tostarp hokeja valstsvienība, kas jau nodrošinājusi olimpisko ceļazīmi. Ziemas olimpiskās spēles Sočos risināsies no 7. līdz 23. februārim.

Olimpisko uguni Olimpijā pirmo reizi aizdedza 1928. gada Amsterdamas olimpiskajām spēlēm. Savukārt olimpiskās uguns stafeti pirmo reizi ieviesa 1936. gadā nacistiskās Vācijas ideologi pirms Berlīnes olimpiskajām spēlēm, kad vairāk nekā 3000 skrējēju no Olimpijas caur Bulgāriju, Dienvidslāviju, Austriju un Čehoslovākiju mēroja 3187 kilometru ceļu līdz Berlīnei. Pēc

Otrā pasaules kara olimpiskās un neatņemamu olimpisko spēļu uguns stafete kļuva par populāru sastāvdaļu.